

Pensioenreglement 2019

**Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de handel in bouwmaterialen**

versie 04112019

Vastgesteld: 9 december 2019

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
Hoofdstuk 1	Algemene bepalingen	4
Artikel 1	Begripsomschrijvingen	4
Artikel 2	Karakter pensioenregeling	8
Artikel 3	Deelnemerschap	8
Artikel 4	Aanvang deelnemerschap	9
Artikel 5	Einde deelnemerschap	9
Artikel 6	Einde van de deelname anders dan door overlijden of door pensionering	10
Hoofdstuk 2	Pensioen en aanspraken	10
Artikel 7	Aanspraken	10
Artikel 8	Pensioenvoorziening voor aspirant deelnemers	11
Artikel 9	Pensioengrondslag	11
Artikel 10	Deeltijd dienstverband	12
Artikel 11	Ouderdompensioen	13
Artikel 12	Partnerpensioen	13
Artikel 13	Wezenpensioen	13
Artikel 14	Gevolgen van scheiding	14
Hoofdstuk 3	Keuzemogelijkheden pensioenopbouw	16
Artikel 15	Flexibilisering	16
Artikel 16	Deeltijdpensionering	16
Artikel 17	Vervroeging en uitstel van de pensioenrichtleeftijd	17
Artikel 18	Uitruil op pensioendatum	18
Artikel 19	Hoog/Laag constructie	18
Artikel 20	Waardeoverdracht	19
Hoofdstuk 4	Pensioen en uitkering	20
Artikel 21	Aanvraag, toekenning en uitbetaling van de pensioenen	20
Artikel 22	Toeslagverlening	20
Artikel 23	Verminderen van pensioenaanspraken en pensioenrechten (kortten)	21
Artikel 24	Afkoop, vervreemden, prijsgeven en zekerstellen van aanspraken	21
Hoofdstuk 5	Premie en bijzondere pensioenopbouw	22
Artikel 25	Financiering van de pensioenregeling	22
Artikel 26	Voortzetting tijdens verlof	23
Artikel 27	Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	24
Artikel 28	Voortzetting na einde deelname	27
Hoofdstuk 6	Informatieverplichtingen	27
Artikel 29	Informatieverplichtingen van het fonds	27
Artikel 30	Informatieverplichtingen van de deelnemer	29
Hoofdstuk 7	Bijzondere bepalingen	30
Artikel 31	Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren	30

Hoofdstuk 8	Overige bepalingen en slotbepalingen	32
Artikel 32	Fiscale maxima	32
Artikel 33	Hardheidsclausule en bijzondere gevallen	32
Artikel 34	Glijclausule	33
Artikel 35	Overgangsbepalingen	33
Artikel 36	Inwerkingtreding	34
Artikel 37	Citeertitel	34
Bijlagen		
Bijlage 1	Vervallen reglement invaliditeitspensioen	35
Bijlage 2	Flexibiliseringsfactoren	41
Bijlage 3	Toeslagen- en kortingenbeleid	57
Bijlage 4	Premiebeleid	60
Bijlage 5	Omzettingsfactoren behorend bij artikel 35	62

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit pensioenreglement zijn, naast de begripsomschrijvingen van de statuten van het fonds, de volgende begripsomschrijvingen van toepassing:

1. aanspraakgerechtigde: de persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen.

2. aangesloten werkgever: de werkgever die:
 - a. onder de verplichtstelling krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, zoals die is uitgewerkt in het verplichtstellingsbesluit, en onder de werkingssfeer van het fonds valt en waaraan geen vrijstelling als bedoeld in hoofdstuk 10 van het uitvoeringsreglement is verleend of;
 - b. niet onder de werkingssfeer van het fonds valt, maar op een daartoe strekkend verzoek van die werkgever ten behoeve van hun werknemers door het bestuur als zodanig is aanvaard en die hiertoe een aansluitingscontract inzake vrijwillige aansluiting heeft gesloten met het fonds.

3. arbeidsongeschikt(heid): de situatie waarin er aanspraak is op een uitkering ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) dan wel de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO). De vaststelling - al dan niet met terugwerkende kracht - van de mate van arbeidsongeschiktheid door de uitvoeringsinstelling van die wet is beslissend voor de toepassing van dit pensioenreglement.

4. aspirant-deelnemer: de werknemer die op grond van zijn of haar leeftijd nog geen deelnemer is in de pensioenregeling en die voldoet aan de overige eisen van artikel 8.

5. bestuur: het bestuur van het fonds.

6. cao: de collectieve arbeidsovereenkomst voor de Handel in Bouwmaterialen;

7. cao-partijen: de in de statuten van het fonds gemelde werkgevers- en werknemersorganisaties;

8. deelnemer: de deelnemer als bedoeld in artikel 3.

9. deeltijdpercentage: het percentage dat wordt gevonden door het aantal uren dat de deelnemer op grond van de arbeidsovereenkomst tussen de deelnemer en de werkgever per week werkzaam is te relateren aan een bij die werkgever geldende werkweek op basis

van een bij die werkgever geldende normale arbeidsduur, waarbij de uitkomst ten hoogste 100% bedraagt.

10. directeur-groootaandeelhouder:
- a. persoonlijke houder van aandelen welke ten minste een tiende deel van het geplaatste kapitaal van de vennootschap van de werkgever vertegenwoordigen en waaraan stemrecht in de algemene vergadering is verbonden;
 - b. indirect persoonlijk houder van aandelen welke ten minste een tiende deel van het geplaatste kapitaal van de vennootschap van de werkgever vertegenwoordigen en waaraan stemrecht in de algemene vergadering is verbonden; of
 - c. houder van certificaten van aandelen, uitgegeven door tussenkomst van een administratiekantoor waarvan hij voor ten minste een tiende deel in het bestuur vertegenwoordigd is, welke ten minste een tiende deel van het geplaatste kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen en aan welke aandelen stemrecht in de algemene vergadering is verbonden.
11. eerste ziektedag
- de eerste dag als bedoeld in de wachttijd zoals bedoeld in de WIA en de WAO.
12. feitelijke pensioenleeftijd:
- de datum waarop het ouderdomspensioen, al dan niet gedeeltelijk, daadwerkelijk ingaat.
13. fonds:
- Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen;
14. gepensioneerde:
- de pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan.
15. gewezen deelnemer:
- de persoon die op grond van deze pensioenregeling bij beëindiging van de deelname een pensioen-aanspraak heeft behouden tegenover het fonds.
16. gewezen partner:
- de voormalige partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde van wie het huwelijk, geregistreerd partnerschap of de partnerrelatie na het begin van de deelname in het fonds is geëindigd door scheiding.
17. kinderen:
- a. de kinderen beneden de 18-jarige leeftijd van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die tot hem/haar in familierechtelijke betrekking staan.
 - b. de stief- en pleegkinderen beneden de 18-jarige leeftijd van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde die ten tijde van zijn/haar overlijden door hem/haar worden verzorgd en opgevoed.

Met een kind, stief- of pleegkind jonger dan 18 jaar wordt gelijkgesteld het kind, stief- of pleegkind van 18 tot en met 26 jaar dat studeert en zolang hun voor werkzaamheden beschikbare tijd voor ten minste 2,5 dag in beslag wordt genomen door het volgen van onderwijs.

18. onderneming: de onderneming als bedoeld in de statuten van het fonds;
19. partner:
- a. de persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde of de werknemer als bedoeld in artikel 8 voor de feitelijke pensioenleeftijd is gehuwd;
 - b. de ongehuwde persoon die voor de feitelijke pensioenleeftijd als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde of de werknemer als bedoeld in artikel 8 is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand; óf
 - c. de ongehuwde persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde of de werknemer als bedoeld in artikel 8 samenwoont, die geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van deze (gewezen) deelnemer of gepensioneerde of de werknemer als bedoeld in artikel 8 is en die in een notarieel verleden samenlevingscontract door de ongehuwde en niet geregistreerde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde – onder herroeping van eerdere begunstiging van het partnerpensioen - is aangewezen als begunstigde van het partnerpensioen.
20. pensioenaanspraak: het recht op een nog niet ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.
21. pensioengerechtigde: de persoon voor wie op grond van deze pensioenregeling een pensioen is ingegaan.
22. pensioengevend salaris: het op de datum van vaststelling van de pensioengrondslag voor de deelnemer op basis van een normale arbeidsduur geldende vaste jaarsalaris in geld vermeerderd met de vakantie-toeslag en vaste toeslagen van structurele aard, voor zover schriftelijk overeengekomen.
23. pensioenrecht: het recht op een ingegaan pensioen, uitgezonderd overeengekomen voorwaardelijke toeslagverlening.
24. pensioenreglement: het "pensioenreglement 2019" van het fonds waarin de pensioenregeling is vastgelegd.
25. pensioenrichtleeftijd: de eerste dag van de maand volgend op de dag waarop de (gewezen) deelnemer de 67-jarige leeftijd

- bereikt of, indien hij voordien is overleden, zou bereiken.
26. pensioenregeling: hetgeen is vastgelegd in dit pensioenreglement;
27. prijsindex: de consumentenprijsindex (CPI) alle huishoudens van de periode september tot september van het voorafgaande jaar zoals vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
28. scheiding:
- a. echtscheiding anders dan door overlijden, niet zijnde echtscheiding direct aansluitend gevolgd door geregistreerd partnerschap met dezelfde partner of gezamenlijke huishouding met dezelfde partner;
 - b. ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, anders dan door overlijden;
 - c. beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden of door direct aansluitend huwelijk of gezamenlijke huishouding met dezelfde partner;
 - d. beëindiging van de partnerrelatie als bedoeld in onderdeel c in de definitie van partner, anders dan door overlijden of door direct aansluitend huwelijk of geregistreerd partnerschap met dezelfde partner.
29. scheidingsdatum:
- a. de datum waarop de scheidings- of ontbindingsbeschikking is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand; of
 - b. de datum waarop de overeenkomst of beschikking inzake beëindiging van het geregistreerd partnerschap is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand, of
 - c. de dagtekening van de gezamenlijke verklaring waarmee de beëindiging van de partnerrelatie een feit is geworden dan wel de datum van aantekening van het aangetekende schrijven van een van de partners waarin staat dat de partnerrelatie is beëindigd. Dit moet binnen twee jaar na beëindiging van de partnerrelatie aan het fonds worden gemeld. Indien naar het oordeel van het fonds geen eenduidigheid bestaat over de beëindigingdatum, wordt als beëindigingdatum aangehouden de datum waarop volgens het bevolkingsregister de inschrijving van de deelnemer en zijn gewezen partner op hetzelfde adres is geëindigd;
30. stijgingspercentage: het percentage, afgerond op twee decimalen, waarmee de cao lonen in de bedrijfstak handel in bouwmaterialen in de periode van 2 januari van het kalenderjaar voorafgaand aan de aanpassingsdatum tot en met 1 januari van het lopende kalenderjaar zijn gewijzigd.

31. toeslag: een verhoging van:
- a. een pensioenrecht;
 - b. een pensioenaanspraak van een gewezen deelnemer;
 - c. een pensioenaanspraak van een deelnemer die geen verband houdt met een verhoging van de pensioengrondslag, de toename van het voor de pensioenuitkering in aanmerking te nemen aantal jaren of een wijziging van deze pensioenregeling.
32. uitvoeringsreglement: het uitvoeringsreglement van het fonds, waarin de regeling met betrekking tot de verhouding tussen het fonds en de aangesloten werkgevers is vastgelegd.
33. UWV: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen;
34. werknemer: degene die krachtens een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht arbeid verricht voor een aangesloten werkgever, met uitzondering van de statutair bestuurder en de directeur-groootaandeelhouder (zoals elders gedefinieerd in dit artikel) van de naamloze vennootschap en van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.
- De directeur grootaandeelhouder van de naamloze vennootschap en van de besloten vennootschap (zoals elders in dit artikel gedefinieerd) met beperkte aansprakelijkheid van wie voor 1 januari 2008 de pensioentoezegging als bedoeld in artikel 2 van de Pensioen- en spaarfondsenwet bij het fonds is ondergebracht wordt op grond van artikel 8, tweede lid, van de invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet met een werknemer gelijkgesteld.
35. Wet Wajong: Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten;
36. WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;
37. WAO: Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;
38. WW-uitkering: uitkering ingevolge de Werkloosheidswet.

Artikel 2. Karakter van de pensioenregeling

De pensioenregeling zoals omschreven in dit pensioenreglement is een uitkerings-overeenkomst, te weten een middelloonregeling. Hierbij wordt de hoogte van het ouderdomspensioen gebaseerd op de gemiddelde pensioengrondslag tijdens deelname aan de pensioenregeling.

Artikel 3. Deelnemerschap

1. Deelnemers in de zin van dit pensioenreglement zijn de werknemers die:

- a. krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 tot deelneming verplicht zijn en in dienst zijn van een aangesloten werkgever en in ieder geval op de eerste dag van de maand waarin zij de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt en nog niet de pensioenrichtleeftijd hebben bereikt; of
 - b. door het bestuur op een desbetreffend verzoek als zodanig zijn toegelaten, hetgeen slechts groepsgewijs kan geschieden en die in ieder geval op de eerste dag van de maand waarin zij de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt en nog niet de pensioenrichtleeftijd hebben bereikt;
 - c. een uitkering ontvangen krachtens Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) voor zover zij krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht arbeid verrichten voor een aangesloten werkgever en in ieder geval op de eerste dag van de maand waarin zij de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt.
2. In afwijking van het in de voorgaande leden bepaalde kunnen de statutair bestuurders van een aangesloten werkgever onder door het bestuur nader te stellen voorwaarden als deelnemers worden toegelaten.

Artikel 4. Aanvang deelnemerschap

1. Voor de werknemers zoals bedoeld in artikel 3 eerste lid onderdeel a en c begint het deelnemerschap op de dag waarop de verplichtstelling voor hen van kracht wordt.
2. Voor werknemers zoals bedoeld in artikel 3 eerste lid onderdeel b begint het deelnemerschap op de dag waarop zij krachtens een overeenkomst tussen het fonds en de aangesloten werkgever voor deelneming in aanmerking komen.
3. Het fonds administreert de deelnemingsjaren van de deelnemers. Onder deelnemingsjaren wordt in dit verband verstaan perioden als bedoeld in artikel 10ab van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965.

Artikel 5. Einde deelnemerschap

1. Het deelnemerschap eindigt uiterlijk op de laatste dag van de maand vóór de pensioenrichtleeftijd.
2. Het deelnemerschap eindigt eerder dan de datum genoemd in lid 1, en wel per de datum waarop:
 - a. de deelnemer overlijdt;
 - b. het ouderdomspensioen ingaat, voor het deel van het ouderdomspensioen dat ingaat;
 - c. door het verlies van de hoedanigheid van werknemer of het eindigen van de verplichting tot deelneming;
 - d. voor de deelnemers, bedoeld in artikel 3 eerste lid onderdeel b: wanneer de overeenkomst tussen het fonds en de aangesloten werkgever wordt beëindigd.
3. In afwijking van het voorgaande eindigt het deelnemerschap niet indien en voor zover gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling - als bedoeld in artikel 27- op de deelnemer van toepassing is, tenzij sprake is van deelnemerschap op grond van artikel 3 eerste lid onderdeel c.
4. In afwijking van het voorgaande eindigt het deelnemerschap niet zolang deze wordt

voortgezet op grond van artikel 6 of vrijwillig wordt voortgezet op grond van artikel 28.

5. De voortzetting zoals bedoeld in lid 3 en 4 van dit artikel vindt plaats op basis van het pensioenreglement dat geldt bij het begin van de voortzetting en zoals dat daarna wordt gewijzigd onder de voorwaarde dat dit zich niet verzet met de (fiscale) wetgeving.

Artikel 6. Einde van de deelname anders dan door overlijden of door pensionering

1. In geval van beëindiging van het deelnemerschap anders dan door overlijden of door pensionering heeft de gewezen deelnemer recht op de tot dat moment op grond van deze pensioenregeling verworven aanspraken op ouderdomspensioen (inclusief de conform het artikel 22 verleende toeslagen) en partnerpensioen.
2. In geval gehele of gedeeltelijke premievrijstelling van premiebetaling is verleend, vindt het bepaalde in het voorgaande lid pas toepassing op de datum waarop en in de mate waarin de premievrijstelling eindigt. In plaats van de datum van beëindiging van de deelname wordt dan gelezen de datum waarop de gehele of gedeeltelijke premievrijstelling eindigt.
3. In afwijking van het eerste lid vervallen de pensioenaanspraken van een deelnemer bij beëindiging van de deelneming, indien op basis van de tot het tijdstip van beëindiging opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de reguliere ingangsdatum niet meer zal bedragen dan € 2,- per jaar.

HOOFDSTUK 2 PENSIOEN EN AANSPRAKEN

Artikel 7. Aanspraken

1. Het deelnemerschap geeft, onder de voorwaarden zoals in dit pensioenreglement beschreven, aanspraak op:
 - a) levenslang ouderdomspensioen voor de (gewezen) deelnemer;
 - b) levenslang partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
 - c) levenslang (bijzonder) partnerpensioen voor de partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;
 - d) wezenpensioen op voor de kinderen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
2. De werknemer die nog niet de eerste dag van de maand waarin hij de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt, en in dienst is van een aangesloten werkgever waaraan geen vrijstelling als bedoeld in hoofdstuk 10 van het uitvoeringsreglement is verleend, die komt te overlijden heeft aanspraak op de in het eerste lid onder b en d bedoelde pensioenen, voor de partner respectievelijk de kinderen van deze overleden werknemer, met toepassing van het daaromtrent in artikel 8 bepaalde.
3. Indien en voor zover de deelnemer voldoet aan de daarvoor geldende voorwaarden heeft de deelnemer recht op vrijstelling van premiebetaling conform artikel 27.
4. Indien een (gewezen) deelnemer of een pensioengerechtigde aanspraken of rechten heeft uit de aan deze pensioenregeling voorafgaande pensioenregelingen, is dit

beschreven in het artikel 35.

5. Er bestaat voor een deelnemer op enig moment slechts aanspraak op partnerpensioen voor één partner. In geval er op enig moment gelijktijdig sprake is van meerdere partners beschouwt het bestuur de partner waarmee als eerste een partnerrelatie is aangegaan als begunstigde van het (bijzonder) partnerpensioen.
6. Indien de partner en/of wees schuldig of medeplichtig is aan de opzettelijke levensberoving van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde bestaat geen aanspraak op partner- of wezenpensioen voor de betreffende partner en/of wees.

Artikel 8. Pensioenvoorziening voor aspirant deelnemers

1. Indien een werknemer, in dienst van een aangesloten werkgever waaraan geen vrijstelling als bedoeld in hoofdstuk 10 van het uitvoeringsreglement is verleend, overlijdt vóór het bereiken van de eerste dag van de maand waarin de 21-jarige leeftijd is bereikt, heeft zijn/haar partner aanspraak op een risicopartnerpensioen dat berekend wordt alsof de werknemer wel de eerste dag van de maand van zijn/haar 21-jarige leeftijd bereikt heeft op de datum van overlijden. Tevens bestaat recht op wezenpensioen op risicobasis alsof de overleden werknemer wel de eerste dag van de maand van zijn/haar 21-jarige leeftijd bereikt zou hebben op het moment van overlijden.
2. Het bepaalde in artikel 7 lid 3 en 5 is van toepassing op de aanspraken vermeld in het eerste lid.

Artikel 9. Pensioengrondslag

1. Voor iedere deelnemer wordt bij de (hernieuwde) aanvang van het deelnemerschap en vervolgens per de eerste januari van elk volgend jaar een pensioengrondslag vastgesteld. Indien de deelnemer in de loop van een kalenderjaar aansluitend een arbeidsovereenkomst met een andere aangesloten werkgever aangaat wordt bij aanvang van de nieuwe arbeidsovereenkomst de pensioengrondslag opnieuw vastgesteld. Tevens wordt de pensioengrondslag opnieuw vastgesteld indien het pensioengevend salaris van de deelnemer in de loop van een kalenderjaar enige verlaging ondergaat, tenzij als gevolg van een demotie die kan worden gezien als een verlaging in de zin van artikel 18g, tweede lid, onderdeel d, van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. In geval van een Wajong-gerechtigde als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel c wordt voor het bepalen van het pensioengevend salaris uitgegaan van het voor hen geldende fiscale loon, uitgaande van het feitelijke deeltijdpercentage.
3. De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris, verminderd met de franchise (het deel van het pensioengevend salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd, zie lid 6 van dit artikel). De pensioengrondslag wordt ten minste gesteld op nihil.
4. Onder pensioengevend salaris wordt verstaan het op de datum van vaststelling van de pensioengrondslag voor de deelnemer op basis van een normale arbeidsduur geldende vaste jaarsalaris in geld vermeerderd met:
 - a) de vakantietoeslag en

- b) vaste toeslagen van structurele aard, voor zover schriftelijk overeengekomen.
5. Het in aanmerking te nemen pensioengevend salaris is gemaximeerd. Per 1 januari 2019 bedraagt dit maximum € 44.284,-. Het maximum pensioengevend salaris wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met het stijgingspercentage. Het aldus aangepaste bedrag wordt naar boven afgerond op een hele euro.
 6. De franchise wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met het stijgingspercentage en bedraagt tenminste het fiscaal minimum zoals genoemd in artikel 18a Wet Loonbelasting juncto artikel 10aa Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965. Het aldus aangepaste bedrag wordt naar boven afgerond op een hele euro. De franchise bedraagt per 1 januari 2019 € 12.712,-. Indien de ontwikkeling van de franchise en de uitkeringen ingevolge de Algemene Ouderdomswet (AOW) naar het oordeel van het bestuur te ver uiteen gaan lopen, deelt het bestuur dit aan cao-partijen mee, vergezeld van de vraag of de franchise op andere wijze dan hiervoor omschreven dient te worden aangepast.
 7. Indien het pensioengevend salaris, dat in een kalenderjaar uit een arbeidsovereenkomst wordt genoten, betrekking heeft op een gedeelte van het jaar, worden het ingevolge de vorige leden vastgestelde pensioengevend salaris en de franchise naar evenredigheid verlaagd.
 8. In geval van een verlaging van de pensioengrondslag worden de tot het tijdstip van de verlaging opgebouwde pensioenaanspraken niet gewijzigd.
 9. In geval van arbeidsongeschiktheid is het bepaalde in artikel 27 van toepassing.

Artikel 10. Deeltijd dienstverband

1. Indien tijdens de deelneming de tussen de deelnemer en de werkgever overeengekomen wekelijkse arbeidsduur minder heeft bedragen dan de normale bij die werkgever geldende wekelijkse arbeidsduur, dan is sprake van een deeltijd dienstverband. De aanlevering en de betaling van de premie geschiedt met in achtneming van het bepaalde in artikel 25 van dit reglement en wordt voor die periode(n) van deelneming naar evenredigheid van de overeengekomen arbeidsduur in de periode(n) van deelneming berekend.
2. Indien sprake is van een deeltijddienstverband, een wijziging in de overeengekomen arbeidsduur of van de normale arbeidsduur, wordt voor de deelnemer de deeltijdfactor vastgesteld. De deeltijdfactor wordt vastgesteld door op de vaststellingsdatum de voor de deelnemer op dat moment geldende arbeidsduur te delen door de normale arbeidsduur.
3. Bij een wijziging van het aantal arbeidsuren worden het deeltijdpercentage en (in aanvulling op artikel 9 lid 1) de deeltijd pensioengrondslag opnieuw vastgesteld. Hierbij wordt er voor de toekomstige diensttijd steeds van uitgegaan dat het nieuw vastgestelde deeltijdpercentage van toepassing blijft.

Artikel 11. Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de pensioenrichtleeftijd en wordt uitgekeerd tot en met de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

2. Jaarlijks wordt een ouderdomspensioen opgebouwd van 1,625% van de pensioengrondslag in het betreffende jaar.
3. Indien in enig kalenderjaar de premie naar het oordeel van het bestuur naar verwachting vooraf niet kostendekkend is ter financiering van de pensioenaanspraken van de deelnemers, kan het bestuur de cao-partijen verzoeken een kostendekkende premie vast te stellen. Indien cao-partijen niet tot overeenstemming komen over een kostendekkende premie, kan het bestuur, na ingewonnen schriftelijk advies van de actuaris, het opbouwpercentage conform bijlage 4 (Premiebeleid) van dit pensioenreglement in dat jaar verlagen.
4. Het ouderdomspensioen zal niet uitstijgen boven hetgeen is toegestaan krachtens artikel 18a sub 1 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 12. Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op de eerste van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt en het wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de partner overlijdt.
2. Het maximaal uit te keren partnerpensioen is 70% van het totaal te bereiken ouderdomspensioen, inclusief de overeenkomstig artikel 22 verleende toeslagen en eerder opgebouwde premievrije aanspraken op ouderdomspensioen bij het fonds, mits deze niet zijn overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder.
3. Het te bereiken ouderdomspensioen wordt berekend op grond van de laatste pensioengrondslag die voor het overlijden is vastgesteld.
4. Het partnerpensioen zal niet meer bedragen dan hetgeen is toegestaan krachtens artikel 18b van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 13. Wezenpensioen

1. Op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt gaat voor ieder van zijn/haar aanspraakgerechtigde kinderen een wezenpensioen in..
2. Aanspraakgerechtigd zijn de kinderen die:
 - a) jonger zijn dan 18 jaar;
 - b) 18 jaar of ouder, maar nog geen 27 jaar zijn, zolang hun voor werkzaamheden beschikbare tijd voor ten minste 2,5 dag per week in beslag wordt genomen door, of in verband met het volgen van onderwijs of een opleiding voor een beroep.
3. Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin het kind niet meer voldoet aan de in het voorgaande lid vermelde voorwaarden of op de laatste dag van de maand waarin het kind overlijdt.
4. Het maximaal uit te keren wezenpensioen is 14% van het totaal te bereiken ouderdomspensioen, inclusief de overeenkomstig artikel 22 verleende toeslagen en eerder opgebouwde premievrije aanspraken op ouderdomspensioen bij het fonds, mits deze niet zijn overgedragen naar een andere pensioenuitvoerder.
5. Het te bereiken ouderdomspensioen wordt berekend op grond van de laatste

pensioengrondslag die voor het overlijden is vastgesteld.

6. Het wezenpensioen wordt verdubbeld – met in acht neming van artikel 18c lid 6 van de Wet op de Loonbelasting 1964 - met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt.
7. Het wezenpensioen zal niet meer bedragen dan hetgeen is toegestaan krachtens artikel 18c van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 14. Gevolgen van scheiding

Bijzonder partnerpensioen

1. Indien de overleden (gewezen) deelnemer na aanvang van de deelneming één of meermalen gehuwd dan wel als partner geregistreerd is geweest of een samenlevingsovereenkomst heeft gehad, maakt de gewezen partner aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
2. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt en het wordt uitgekeerd tot het einde van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.
3. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen dat zou zijn verkregen indien de deelneming zou zijn geëindigd op de scheidingsdatum. Indien de scheidingsdatum ligt na de datum waarop de deelneming is geëindigd, treedt de beëindigingsdatum voor de toepassing van dit artikel voor de scheidingsdatum in de plaats.
4. Indien de gewezen partner overlijdt voordat de (gewezen) deelnemer overlijdt, vervalt het recht op bijzonder partnerpensioen voor deze gewezen partner en wordt het bijzonder partnerpensioen weer bij het partnerpensioen geteld.
5. De aanspraak op bijzonder partnerpensioen van elke opvolgende gerechtigde op (bijzonder) partnerpensioen wordt vastgesteld conform artikel 12. Deze aanspraak wordt echter verlaagd met de aanspraak of aanspraken, waarop conform lid 3 van dit artikel recht zal bestaan voor de gewezen partner(s) indien:
 - a. de gewezen partner(s) met de deelnemer is of zijn gehuwd of als partner geregistreerd is of zijn geweest voor het begin van de deelneming, en het bepaalde in artikel 14 lid 6 op deze aanspraak niet van toepassing is geweest;
 - b. een gewezen partner aan wie een aanspraak op bijzonder partnerpensioen toekwam, inmiddels is overleden.
6. Het bepaalde in de leden 1 en 3 vindt geen toepassing, indien beide partners anders overeenkomen bij huwelijkse voorwaarden of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding. De overeenkomst is slechts geldig indien aan deze overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken. Het fonds gaat niet akkoord met een overeenkomst waarin een van dit artikel afwijkende regeling is getroffen.

Wet verevening pensioenrechten bij scheiding

7. Dit artikel is van toepassing indien en voor zover de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS) van toepassing is. In de WVPS wordt onder scheiding verstaan:

echtscheiding, scheiding van tafel en bed en beëindiging van het geregistreerd partnerschap, anders dan door dood of vermissing.

8. De gewezen partner krijgt een aanspraak op uitbetaling van een gedeelte van elke uit te betalen termijn van het jaarlijkse ouderdomspensioen, mits het fonds binnen 2 jaar na de scheidingsdatum de wettelijk voorgeschreven meldingsformulieren heeft ontvangen.
9. De aanspraak op uitbetaling bedraagt de helft van het ouderdomspensioen waarop aanspraak zou hebben bestaan indien de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde uitsluitend gedurende de periode van deelneming tussen de huwelijkssluiting en de scheidingsdatum zou hebben deelgenomen aan de pensioenregeling, vermeerderd met de daarop verleende toeslagen als bedoeld in artikel 22.
10. Bij huwelijkse voorwaarden in geval van een huwelijk dan wel voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of in een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding kan worden afgeweken van het gestelde in de leden 9 en 10 wat betreft de periode van deelneming die bij de berekening in aanmerking wordt genomen en wat betreft het percentage dat aan de gewezen partner wordt toegekend. De voorwaarden zoals gesteld in de WVPS zijn van toepassing.

Conversie

11. Het recht van de gewezen partner op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen kan tezamen met het recht op bijzonder partnerpensioen worden geconverteerd in een recht op eigen ouderdomspensioen op naam van de gewezen partner onder de voorwaarden als omschreven in artikel 5 van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
12. De (gewezen) deelnemer en de gewezen partner dienen dit gezamenlijk bij huwelijkse voorwaarden of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding overeen te komen. Deze overeenkomst is slechts geldig indien het fonds zijn schriftelijke goedkeuring aan de overeenkomst hecht. De conversie moet voor het fonds verzekeringstechnisch neutraal zijn. Het bestuur kan aan zijn goedkeuring voorwaarden verbinden.
13. Conversie, als omschreven in het vorige lid, heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen, het partnerpensioen ten gunste van een nieuwe partner van de (gewezen) deelnemer en de opbouw van het pensioen door de deelnemer na de scheidingsdatum. Deze worden vastgesteld alsof de ex-partner de aanspraak op uitbetaling van een deel van het pensioen en de aanspraak op bijzonder partnerpensioen heeft behouden.
14. Het fonds kan de voor de toepassing van dit artikel gemaakte kosten, na de inhouding van loonheffingen, in rekening brengen van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde en zijn/haar gewezen partner.

Artikel 15. Flexibilisering

Het levenslange ouderdomspensioen gaat in op de pensioenrichtleeftijd. De (gewezen) deelnemer mag echter, voor zover wettelijk is toegestaan, binnen bepaalde grenzen veranderingen aanbrengen in de door hem opgebouwde en te bereiken pensioenaanspraken.

De volgende mogelijkheden zijn toegestaan:

1. deeltijdpensionering
2. vervroeging ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd;
3. uitstel ten opzichte van de pensioenrichtleeftijd;
4. uitruil van pensioenaanspraken; en
5. hoog-laag constructie.

Ook combinaties van deze flexibiliseringsmogelijkheden zijn toegestaan. De hiervoor aangegeven volgorde dient daarbij te worden aangehouden

Artikel 16. Deeltijdpensionering

1. De (gewezen) deelnemer heeft de mogelijkheid om gedeeltelijk met pensioen te gaan. Dit heet deeltijdpensionering. Hierbij worden de op het moment van gedeeltelijke ingang van het ouderdomspensioen (het deeltijdpensioen) geldende fiscale grenzen in acht genomen.
2. Deeltijdpensionering is toegestaan indien en voor zover het deel van het ouderdomspensioen dat wordt aangewend niet eerder ingaat dan vijf jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd van de (gewezen) deelnemer.
3. Voor het gedeelte dat de deelnemer blijft deelnemen in de pensioenregeling vindt pensioenopbouw plaats volgens de bepalingen in dit reglement, waaronder het bepaalde in artikel 10.
4. De hoogte van het deeltijdpensioen wordt vastgesteld volgens het bepaalde in artikel 17.
5. Deeltijdpensionering is uitsluitend toegestaan als de (gewezen) deelnemer dit minimaal drie maanden voor de beoogde feitelijke pensioendatum schriftelijk meldt aan het fonds.
6. Een ingegaan deeltijdpensioen is onherroepelijk. Het percentage waarmee het deeltijdpensioen ingaat kan na ingang nog slechts worden verhoogd. Het deeltijdpensioen mag na ingang niet lager zijn dan het in artikel 66 van de Pensioenwet bedoelde bedrag (€ 484,09 in 2019).
7. Het gedeeltelijk in laten gaan van ouderdomspensioen na de pensioenleeftijd is aan te merken als het gedeeltelijk uitstellen van ouderdomspensioen. Hierop is de voorwaarde zoals beschreven in artikel 17 lid 3 van toepassing.
8. Indien de (gewezen) deelnemer het ouderdomspensioen laat in gaan voor (een deel van) het percentage waarvoor op grond van artikel 27 premievrije pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid plaatsvindt, eindigt het recht op premievrije pensioenopbouw als bedoeld in dat artikel en het recht op invaliditeitspensioen als bedoeld in Bijlage 1.
9. Indien een (gewezen) deelnemer een verzoek tot een hoog-laagconstructie als bedoeld in artikel 19 bij het fonds heeft ingediend, is het artikel inzake hoog-laagconstructie telkens van toepassing voor het gedeelte van het ouderdomspensioen dat ingaat.

Artikel 17. Vervroeging en uitstel van de pensioenrichtleeftijd

1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan de (gewezen) deelnemer eerder of later met pensioen gaan, met ingang van de eerste dag van enige maand, voor zover de dan geldende fiscale regelgeving zich hier niet tegen verzet.
2. De vroegst mogelijke feitelijke pensioenleeftijd is vijf jaar voor het bereiken van de AOW-leeftijd van de (gewezen) deelnemer.
3. Later met pensioen gaan is mogelijk, tot uiterlijk de eerste dag van de maand volgend op de dag waarop de (gewezen) deelnemer de 70-jarige leeftijd bereikt, met dien verstande dat het pensioen eerder ingaat, indien het verworven ouderdomspensioen na de pensioengerechtigde leeftijd bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemene Ouderdomswet het in de Wet op de loonbelasting 1964 vermelde maximum van 100% van het pensioengevend loon bereikt, exclusief overschrijding van het maximum wegens uitruil, toeslagen, waardeoverdracht of variatie in de uitkering zoals omschreven als in artikel 18d Wet op de loonbelasting 1964.
4. Indien en voor zover eerder of later dan de pensioenrichtleeftijd met pensioen wordt gegaan vindt geen verdere verwerving van aanspraken plaats.
5. Bij eerder of later met pensioen gaan wordt het levenslange ouderdomspensioen verlaagd respectievelijk verhoogd op basis van een collectief actuariael gelijkwaardige vervroeging- dan wel uitstelfactor, die geen onderscheid maakt tussen mannen en vrouwen. De ruilvoet is vermeld in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 2.
6. Eerder dan de pensioenrichtleeftijd met pensioen gaan, is uitsluitend toegestaan indien de (gewezen) deelnemer dit drie maanden voor de beoogde feitelijke pensioenleeftijd schriftelijk meldt aan het fonds.
7. Vervroeging van het pensioen mag er niet toe leiden dat het totale jaarlijkse pensioen lager wordt dan het in artikel 66 van de Pensioenwet bedoelde bedrag (*€ 484,09 in 2019*).
8. Later met pensioen gaan is uitsluitend toegestaan indien de (gewezen) deelnemer dit drie maanden voor de pensioenrichtleeftijd schriftelijk meldt aan het fonds.
9. Een verlaging of een verhoging van het ouderdomspensioen vanwege eerder of later met pensioen gaan, heeft geen invloed op de hoogte van het (bijzonder) partnerpensioen en/of wezenpensioen.

Artikel 18. Uitrui op pensioendatum

1. De (gewezen) deelnemer kan op de pensioendatum kiezen voor uitruil van het opgebouwde partnerpensioen, voor een verhoging van het ouderdomspensioen. Indien sprake is van een partner, dan is de instemming van deze partner vereist.
2. De tot 1 juli 2001 opgebouwde aanspraken op partnerpensioen kunnen niet worden uitgeruild.
3. Een aan de (gewezen) partner na scheiding toegekend bijzonder partnerpensioen blijft voor de toepassing van dit artikel buiten toepassing.

4. Het verzoek tot uitruil dient ten minste drie maanden voor de feitelijke pensioenleeftijd door de (gewezen) deelnemer bij het fonds te worden ingediend. Voor uitruil volgens dit artikel is toestemming van de partner vereist. Deze toestemming kan niet worden herroepen.
5. De gemaakte keuze voor uitruil is onherroepelijk en kan slechts éénmalig op de feitelijke pensioenleeftijd worden gemaakt. Uitruil geschiedt op basis van de actuariële grondslagen en methoden die op het moment van uitruil bij het fonds in gebruik zijn. De geldende ruilvoeten zijn opgenomen in bijlage 2. Het door terugruil ontstane verlies aan pensioen kan, overeenkomstig artikel 18d, tweede lid van de Wet op de loonbelasting 1964, niet worden gecompenseerd.
6. De ruil van partnerpensioen heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen.

Artikel 19. Hoog-laag constructie

1. De (gewezen) deelnemer heeft de mogelijkheid om op de feitelijke pensioenleeftijd te kiezen voor een in aanvang hoger of lager levenslang ouderdomspensioen. Hierbij geldt het volgende:
 - a) de hogere uitkering staat in een vaste verhouding van 100:75 ten opzichte van de lagere;
 - b) de lagere uitkering mag niet lager zijn dan het in artikel 66 van de Pensioenwet bedoelde bedrag (*€ 484,09 in 2019*);
 - c) de periode van de hogere dan wel lager ouderdomspensioenuitkering eindigt op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarop de leeftijd van 65, 66, 67, 68, 69 of 70 wordt bereikt, dan wel op de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin de uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet ingaat voor de betreffende (gewezen) deelnemer. Vanaf dat moment gaat de lagere dan wel hogere ouderdomspensioenuitkering in.

Hierbij mag in de jaren tussen de feitelijke pensioenleeftijd en het bereiken de eerste dag volgend op de pensioengerechtigde leeftijd, zoals bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, een bedrag buiten aanmerking blijven ter grootte van tweemaal de op de feitelijke pensioenleeftijd geldende uitkeringen voor gehuwde personen zonder toeslag als omschreven in artikel 9, eerste lid, onderdeel b, en vijfde lid, van de Algemene Ouderdomswet, vermeerderd met de vakantietoeslag.

2. Het (bijzonder) partnerpensioen en wezenpensioen blijven bij de herrekening van het ouderdomspensioen buiten beschouwing.
3. De herrekening van het ouderdomspensioen vindt plaats op basis van een collectief actuariel gelijkwaardige hoog-laag- dan wel laag-hoogfactor, die geen onderscheid maakt tussen mannen en vrouwen. De ruilvoet is vermeld in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 2.
4. Het verzoek tot een hoog-laag constructie dient ten minste drie maanden voor de feitelijke pensioenleeftijd door de (gewezen) deelnemer bij het fonds te worden ingediend. Op een eenmaal gemaakte keuze kan niet worden teruggekomen.

Artikel 20. Waardeoverdracht

1. Waardeoverdracht betreft een handeling waarbij de waarde van opgebouwde pensioenaanspraken wordt aangewend ten behoeve van:
 - andere pensioenaanspraken bij dezelfde of een andere pensioenuitvoerder, of
 - dezelfde pensioenaanspraken bij een andere pensioenuitvoerder

Uitgaande waardeoverdracht

2. Bij individuele beëindiging van de deelneming, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioendatum, zal op verzoek van de gewezen deelnemer de waarde van de pensioenaanspraken door het fonds worden overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever onder de voorwaarden en met inachtneming van de termijnen zoals gesteld bij of krachtens de Pensioenwet. De waarde van de pensioenaanspraken wordt berekend volgens de krachtens de Pensioenwet vastgestelde procedures en rekenregels.
3. Bij individuele beëindiging van de deelneming, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioendatum, heeft het fonds het recht om de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemer direct over te dragen als op basis van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering op de reguliere ingangsdatum lager is dan het in artikel 66 van de Pensioenwet bedoelde bedrag (*€ 484,09 in 2019*);
4. Het fonds is niet verplicht de waarde van pensioenaanspraken over te dragen indien de financiële toestand van het fonds dit, naar het oordeel van De Nederlandsche Bank, niet toelaat of indien niet wordt voldaan aan de met betrekking hiertoe in de Pensioenwet gestelde voorwaarden met uitzondering van een overdracht als bedoeld in lid 3 van dit artikel.
5. Na de waardeoverdracht, kan door de betrokkene tegenover het fonds geen enkel recht meer worden ontleend aan de periode van deelneming waarop de opgebouwde pensioenaanspraken betrekking had en wordt bij hernieuwde deelneming met die periode geen rekening gehouden.
6. Overdracht van de waarde van het partnerpensioen is slechts mogelijk na schriftelijke instemming van de eventuele partner van de gewezen deelnemer. Het eventuele bijzonder partnerpensioen kan niet worden overgedragen
7. Het fonds kan besluiten mee te werken aan een overdracht van premievrije aanspraken op pensioen aan een andere, in het buitenland gevestigde, pensioenuitvoerder buiten het kader van het bepaalde in dit artikel. Een dergelijke overdracht dient te voldoen aan zowel de daaraan door het fonds te stellen voorwaarden als aan de wettelijke eisen die in dit kader gelden.

Inkomende waardeoverdracht

8. Het fonds zal de door de pensioenuitvoerder van de oude werkgever aan het fonds overgedragen waarde van pensioenaanspraken aanwenden voor het verwerven van pensioenaanspraken overeenkomstig het in de Pensioenwet (artikel 70a) bepaalde. De waarde van de pensioenaanspraken wordt berekend volgens de krachtens de Pensioenwet vastgestelde procedures en rekenregels.
9. De inkomende waarde zal, evenredig verdeeld over de diverse onderdelen van de voor de deelnemer geldende regeling, worden gebruikt ter verzekering van pensioenaanspraken conform dit pensioenreglement.
10. De deelnemer dient de wens tot waardeoverdracht na aanvang van de deelneming in het

fonds schriftelijk aan het fonds kenbaar te maken.

HOOFDSTUK 4 PENSIOEN EN UITKERING

Artikel 21. Aanvraag, toekenning en uitbetaling van de pensioenen

1. Toekenning van pensioen geschiedt door het fonds op schriftelijke aanvraag door of vanwege de (gewezen) deelnemer, de (gewezen) partner, kinderen of pensioengerechtigden. Dit verzoek wordt gericht aan het fonds onder bijvoeging van de stukken die het fonds nodig acht. Als de in de eerste volzin genoemde aanvraag achterwege is gebleven, is het fonds bevoegd uit eigen beweging pensioen toe te kennen.
2. De jaarlijkse pensioenen worden door het fonds uitbetaald in maandelijks termijnen uiterlijk op de laatste dag van elke kalendermaand waarin het pensioen is ingegaan. Elke maandelijks termijn is een twaalfde van het jaarlijkse pensioen.
3. In geval van betaling op een buitenlandse bankrekening komen de eventuele kosten die de betreffende bank in rekening brengt voor rekening van de pensioengerechtigde.

Artikel 22. Toeslagverlening

1. Het fonds heeft de ambitie om op de pensioenaanspraken, ingegane pensioenen en premievrije pensioenen conform artikel 7 jaarlijks een toeslag te verlenen van maximaal de hoogte van de prijsontwikkeling (consumentenprijsindex CPI alle huishoudens afgeleid (2000 = 100), gemeten van september tot september). Het bestuur besluit evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.
2. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.
3. Het bestuur baseert haar besluit in hoeverre een toeslag kan worden verleend op het toeslagenbeleid zoals vastgelegd in bijlage 3.
4. Het gedeelte van het ouderdomspensioen waarop ten behoeve van de (gewezen) partner een recht op uitbetaling is ontstaan, dan wel de geconverteerde aanspraak op een eigen ouderdomspensioen, wordt vanaf de scheidingsdatum jaarlijks verhoogd met eenzelfde percentage als waarmee de opgebouwde aanspraken van een gewezen deelnemer worden verhoogd. Vanaf de ingangsdatum van het pensioen worden verhogingen verleend conform de ingegane pensioenen.
5. De toeslagverlening vindt jaarlijks op en met ingang van 1 januari plaats indien en voor zover de financiële middelen dat naar het oordeel van het bestuur toelaten. Nadat het bestuur de adviserend actuaris heeft gehoord, besluit het bestuur of tot toeslagverlening kan worden overgegaan.
6. Toeslagverlening in een jaar biedt geen garantie voor toeslagverlening in een volgend jaar.

Artikel 23. Verminderen van pensioenaanspraken en pensioenrechten (kortens)

1. Het fonds kan op grond van artikel 134 Pensioenwet opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verminderen indien:
 - a. het fonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 131 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of de bij of krachtens artikel 132 Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen;
 - b. het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn te voldoen aan artikel 131 Pensioenwet of artikel 132 Pensioenwet zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in artikel 138 Pensioenwet of artikel 139 Pensioenwet.
2. Het fonds informeert de (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever onverwijld schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten kan op zijn vroegst drie maanden nadat de pensioengerechtigden hierover zijn geïnformeerd en een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers en de toezichthouder als bedoeld in artikel 1 van de Pensioenwet hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd.
4. Het fonds heeft beleid vastgesteld dat wordt gevolgd bij het verminderen van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Dit beleid wordt aangeduid als kortingsbeleid en is beschreven in bijlage 3.

Artikel 24. Afkoop, vervreemden, prijsgeven en zekerstellen van aanspraken

1. De in deze pensioenregeling toegekende aanspraken kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
2. Voor afkoop (uitkeren van een bedrag ineens ter vervanging van pensioenuitkeringen) van de opgebouwde pensioenaanspraken geldt dat dit op grond van de Pensioenwet is toegestaan in de volgende situaties:
 - a) het uit te keren ouderdomspensioen bij de ingang van het ouderdomspensioen op jaarbasis lager is dan € 484,09 (2019) en de gepensioneerde geen bezwaar maakt tegen de afkoop;
 - b) het uit te keren ouderdomspensioen bij einde deelneming op jaarbasis lager is dan € 484,09 én de deelneming is geëindigd voor 1 januari 2017 én de gewezen deelnemer geen bezwaar maakt.
 - c) het partner- of wezenpensioen bij ingaan op jaarbasis lager is dan € 484,09 (2019); en
 - d) het bijzonder partnerpensioen op het moment van scheiding op jaarbasis lager is dan € 484,09 (2019).
3. De afkoopwaarde wordt bepaald op basis van een collectief actuair gelijkaardige afkoopvoet, die geen onderscheid maakt tussen mannen en vrouwen. De afkoopvoet is vermeld in de bij dit pensioenreglement behorende bijlage 2.

4. Na afkoop van de opgebouwde aanspraken kan door de gewezen deelnemer of nabestaande geen enkel recht worden ontleend aan de periode van deelneming waarop de opgebouwde aanspraken betrekking hadden
5. Dit artikel is niet van toepassing indien de gewezen deelnemer na beëindiging van de deelneming, waarbij de deelneming is beëindigd voor 1 januari 2017, een procedure tot waardeoverdracht is begonnen.

HOOFDSTUK 5 PREMIE EN BIJZONDERE PENSIOENOPBOUW

Artikel 25. Financiering van de pensioenregeling

1. De jaarlijkse pensioenopbouw wordt middels een koopsom bij het fonds ingekocht. Pensioenverwerving en financiering vinden evenredig in de tijd plaats.
2. De periode waarover de aangesloten werkgever voor een deelnemer premie verschuldigd is, vangt aan op de eerste dag van de maand waarin de 21-jarige leeftijd ligt respectievelijk de latere datum van indiensttreding en eindigt op de pensioenrichtleeftijd, maar uiterlijk op de feitelijke pensioenleeftijd. Het bestuur stelt jaarlijks, gehoord cao-partijen, de hoogte van de premie vast. De verschuldigde premie bedraagt met ingang van 2015 voor het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen 22,2% van de pensioengrondslag.
3. Voor een gedeelte van een jaar wordt de premie berekend over een evenredig gedeelte van de in het vorige lid genoemde grondslag.
4. Op basis van (de ontwikkeling van) de financiële positie van het fonds kan het bestuur voor de aanvang van het kalenderjaar, gehoord de actuaris en gehoord cao-partijen, besluiten tot een aanpassing van de in het tweede lid vermelde doorsneepremie.
5. De premie wordt per kalenderjaar vastgesteld en is verschuldigd in maandelijkse termijnen achteraf.
6. Van de premie komt een derde ten laste van de deelnemer en twee derde ten laste van de aangesloten werkgevers. De deelnemer is zijn aandeel in de premie verschuldigd aan de aangesloten werkgevers.
7. De aangesloten werkgever is gerechtigd bij elke salarisbetaling op het salaris in te houden (het aandeel in) de premie, (dat) die de deelnemer aan zijn aangesloten werkgever verschuldigd is ter zake van de periode, waarop de salarisbetaling betrekking heeft. Indien en voor zover de aangesloten werkgever geen salaris aan de deelnemer is verschuldigd, moet de deelnemer (zijn aandeel in) de premie aan de aangesloten werkgever betalen.
8. Indien een aangesloten werkgever of een deelnemer de verschuldigde premie later voldoet dan op de door het bestuur gestelde vervaldag, kan de aangesloten werkgever of de deelnemer over het niet tijdig betaalde bedrag een door het bestuur jaarlijks vast te stellen rente verschuldigd zijn tot ten hoogste de wettelijke rente over de periode tussen de vervaldag en de dag van de voldoening, een en ander conform het uitvoeringsreglement van het pensioenfonds.
9. Indien de aangesloten werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor

de vaststelling van de pensioenaanspraken uit dit pensioenreglement de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij:

- a) het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b) er sprake is van boze opzet bij de aangesloten werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een aangesloten werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald en gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd; of
- c) om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of zijn nagelaten betrekkingen toekent.

Artikel 26. Voortzetting tijdens verlof

1. Indien op de datum van vaststelling van de pensioengrondslag de aangesloten werkgever aan de werknemer tijdelijk geen pensioengevend salaris of niet het normale pensioengevend salaris is verschuldigd, omdat de werknemer:
 - a) ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte (niet zijnde arbeidsongeschiktheid), zwangerschap of bevalling, of
 - b) om andere redenen vallend onder diensttijd genoemd in artikel 10a, eerste lid onder a, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 tijdelijk geen of niet gedurende de voor hem geldende werktijd arbeid verricht in dienst van de aangesloten werkgever,wordt met inachtneming van het bepaalde in artikel 9 gedurende maximaal één jaar de opbouw van het ouderdomspensioen voortgezet, waarbij geldt dat als het pensioengevend salaris van de deelnemer beschouwd wordt het pensioengevend salaris, dat zonder verlof of verzuim voor hem zou hebben gegolden.
2. Indien en voor zover de deelnemer om redenen vallend onder diensttijd genoemd in artikel 10a, eerste lid onder a, van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 tijdelijk geen of niet gedurende de voor hem geldende werktijd arbeid verricht in dienst van de aangesloten werkgever, wordt het overlijdensrisico ten behoeve van het partnerpensioen gedekt gedurende maximaal 18 maanden.
3. De beperking tot maximaal één jaar als bedoeld in het eerste lid van dit artikel geldt niet indien de deelnemer gebruik maakt van de regeling van ouderschapsverlof, zoals bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet arbeid en zorg.

Artikel 27. Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

1. Een deelnemer heeft onder de voorwaarden van lid 2 van dit artikel recht op gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling indien de deelnemer nog niet de pensioenrichtleeftijd heeft bereikt en de deelnemer volgens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) of Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is. De deelnemer kan hiertoe bij het fonds een verzoek indienen tot voortzetting van de deelname. De premie voor voortzetting van de deelname komt (gedeeltelijk) ten laste van het fonds. In dat geval wordt aan de werkgever (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling verleend teneinde (gedeeltelijke) voortzetting van de opbouw van pensioenaanspraken te bewerkstelligen.
2. Om voor gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling in verband met arbeidsongeschiktheid in aanmerking te komen, dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:
 - a) de deelnemer moet recht hebben op een loongerelateerde WIA- of WAO-uitkering, en

- b) de deelnemer moet minimaal 35% arbeidsongeschikt zijn, en
 - c) de eerste ziekte­dag zich heeft voorgedaan tijdens de deelname aan de pensioen­regeling van het fonds.
3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder (de mate van) arbeidsongeschiktheid verstaan de (mate van) arbeidsongeschiktheid op grond van de WIA/ WAO.
 4. Gedurende de periode van premievrijstelling wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde pensioengrondslag en het laatst vastgestelde pensioengevend salaris voor aanvang van de wettelijke loondoorbetaling in verband met ziekte. De pensioengrondslag wordt, zolang de premievrije deelname (gedeeltelijk) voortduurt, op de eerste januari van elk jaar opnieuw vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 9. Daarbij wordt de laatst vastgestelde pensioengrondslag in het voorgaande kalenderjaar verhoogd met het stijgingspercentage en wordt de fiscale grens zoals genoemd in artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964 in acht genomen.
 5. Nadat het fonds het verzoek van de deelnemer heeft ingewilligd, wordt aan de deelnemer (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling verleend.

Bij arbeidsongeschiktheid vanaf 1 januari 2019 geldt onderstaande tabel. Indien de arbeidsongeschiktheid vóór 1 januari 2019 is aangevangen gelden de vrijstellingspercentages zoals deze in het toen geldende pensioenreglement zijn opgenomen.

Bij arbeidsongeschiktheid van	Bedraagt de vrijstelling voor personen genoemd in lid 2 onderdeel a en b van dit artikel
80% of meer	100%
35% tot 80%	50%
minder dan 35%	0%

Bij wijziging van de mate van arbeidsongeschiktheid wordt het percentage van de premievrijstelling zo nodig opnieuw bepaald.

6. De gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer heeft de mogelijkheid om bovenop de in het vorige lid genoemde premievrije (gedeeltelijk) voortzetting van de deelname, de deelname voor eigen rekening voort te zetten. Deze (gedeeltelijk) voortzetting van de deelneming vindt plaats conform het bepaalde in artikel 28, met dien verstande dat het verzoek hiertoe binnen drie maanden na aanvang van de reguliere premievrije (gedeeltelijk) deelname moet zijn gedaan, en dat voor het vaststellen van de pensioengrondslag wordt uitgegaan van de laatst vastgestelde pensioengrondslag voorafgaand aan de arbeidsongeschiktheid. De in dit lid bedoelde voortzetting mag tezamen met de in het vorige lid genoemde premievrije voortzetting en de pensioenopbouw over het in een kalendermaand verworven inkomen niet uitgaan boven 100% van de pensioenopbouw zoals deze gold voordat de arbeidsongeschiktheid intrad. De pensioenopbouw mag echter nooit hoger zijn dan is toegestaan op grond van het actuele fiscale kader dat geldt ten tijde van de pensioenopbouw.
7. Aan de deelnemer die vóór 1 januari 2012 arbeidsongeschikt is geworden en die niet binnen een jaar na de eerste arbeidsongeschiktheidsdag een verzoek tot premievrije bijboeking van pensioenaanspraken heeft ingediend, worden geen pensioenaanspraken toegekend over de periode vóór 1 januari 2014.

8. De premievrije deelneming eindigt:
- a) zodra de feitelijke pensioenleeftijd, of uiterlijk de pensioenrichtleeftijd, is bereikt of bij eerder overlijden van de deelnemer;
 - b) indien de deelnemer niet langer ten minste 35% arbeidsongeschikt is;
 - c) indien de deelnemer een andere dienstbetrekking aanvaardt dan wel indien de deelnemer na de ingang van de premievrije deelneming wordt opgenomen in een andere pensioenregeling;
 - d) indien de deelnemer niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor uitvoering van de premievrije deelneming nodig oordeelt;
 - e) indien de deelnemer geen loongerelateerde WIA- of WAO-uitkering meer heeft.
- In de onder b tot en met e bedoelde gevallen bepaalt het fonds de datum met ingang waarvan de premievrije deelneming eindigt.

Het bepaalde onder c is niet van toepassing, indien de betrokken deelnemer op de datum van opneming in een andere pensioenregeling gedeeltelijk arbeidsongeschikt is en uit hoofde daarvan een gedeeltelijke WIA- of WAO-uitkering ontvangt. De aanspraken op grond van gedeeltelijke premievrije deelneming in het fonds en de aanspraken in verband met deelneming in een andere pensioenvoorziening mogen tezamen niet meer bedragen dan de aanspraken die hij bij volledige premievrije deelneming bij het fonds zou verkrijgen. Het meerdere wordt in mindering gebracht op de aanspraken die op grond van premievrije deelneming worden verworven.

In geval van gehele premievrije deelneming is het bepaalde onder c niet van toepassing indien de andere pensioenregeling is de pensioenregeling voor de Sociale Werkvoorziening, ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds Werk en (re)Integratie. Alsdan worden de aanspraken op grond van de gehele premievrije deelname verminderd met de aanspraken op grond van gelijktijdige deelneming in de pensioenregeling voor de Sociale Werkvoorziening.

9. Het in dit lid bepaalde heeft betrekking op de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer, die in het kader van re-integratie een nieuwe (voltijd of deeltijd) arbeidsovereenkomst aangaat, binnen of buiten de bedrijfstak. Het bestuur is op verzoek van de deelnemer bevoegd te bepalen dat de deelnemer extra aanspraken krijgt toegekend indien de deelnemer kan aantonen dat er als gevolg van het aangaan van de arbeidsovereenkomst een terugval van zijn pensioenopbouw zou optreden.
10. Indien de pensioenopbouw vanuit de premievrijstelling en het dienstverband tezamen in enige periode van deelneming meer bedraagt dan 100% van de pensioengrondslag als bedoeld in het vierde lid, zal het percentage premievrijstelling zodanig worden verlaagd, dat bedoelde som 100% wordt.
11. Indien de werknemer bij aanvang van de deelneming al minimaal 35% arbeidsongeschikt is wordt premievrije deelneming verleend voor een daarna optredende toename – ongeacht de oorzaak – van de arbeidsongeschiktheid. Het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel is daarbij – voor zover mogelijk – van overeenkomstige toepassing
12. De in dit artikel vervatte regeling kan worden ingetrokken of gewijzigd met inachtneming van hetgeen is bepaald in de statuten van het fonds omtrent bestuursbesluiten. Dan kan ook worden bepaald, dat met ingang van de datum waarop de regeling vervalt of gewijzigd wordt, het bepaalde in dit artikel niet langer of niet langer ongewijzigd van toepassing is ten aanzien van de deelnemers voor wie de gehele of gedeeltelijke premievrije deelname vóór bedoelde datum is ingetreden. De op dat tijdstip met

toepassing van dit artikel verworven aanspraken blijven behouden.

13. Het fonds verleent bij einde van de deelname aan de deelnemer waarvan de eerste ziektedag op of na 1 januari 2012 was een premievrije deelneming in verband met de arbeidsongeschiktheid tot de mate van arbeidsongeschiktheid zoals die gold bij einde deelnemerschap. Indien de wachttijd voor de WIA nog niet is verstreken bij einde deelnemerschap, wordt de mate van premievrijstelling in verband met arbeidsongeschiktheid waarop recht wordt verkregen vastgesteld op basis van het arbeidsongeschiktheidspercentage dat wordt vastgesteld bij de eerste toekenning van de WIA uitkering. Indien op een later tijdstip het arbeidsongeschiktheidspercentage daalt, wordt de premievrije deelneming verlaagd. Bij stijging van het arbeidsongeschiktheidspercentage zal de premievrije deelneming weer verhoogd worden tot maximaal het niveau dat gold op het moment van beëindiging van het deelnemerschap.
14. Indien een gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer in de zin van de WIA toetreedt tot de pensioenregeling van het fonds, heeft de deelnemer - uitsluitend bij en voor zover sprake is van toename van de mate van arbeidsongeschiktheid boven het niveau van de mate van arbeidsongeschiktheid zoals die op het moment van beëindiging van het deelnemerschap gold bij de vorige pensioenuitvoerder - recht op premievrije deelneming in verband met arbeidsongeschiktheid conform de pensioenregeling van het fonds.
15. Als aan het einde van de wachttijd voor de WIA blijkt dat een deelnemer voor minder dan 35% arbeidsongeschikt is verklaard, verleent het fonds alsnog dekking van de premievrije deelneming indien de deelnemer binnen 4 weken alsnog meer dan 35% arbeidsongeschikt is verklaard. Deze dekking geldt alleen als de deelnemer ten tijde van de toegenomen arbeidsongeschiktheid deelnemer is aan deze pensioenregeling.
16. Als het UWV nadat de WIA- of WAO-uitkering is ingetrokken, deze uitkering binnen 4 weken weer toekent, wordt premievrije deelname verleend onder de voorwaarde dat de deelnemer ten tijde van de eerste ziektedag deelnemer was aan deze pensioenregeling. Wordt de ingetrokken WIA- of WAO- uitkering door het UWV na 4 weken toegekend, dan wordt premievrije deelneming toegekend als de arbeidsongeschikte deelnemer ten tijde van de toegenomen arbeidsongeschiktheid deelnemer was aan deze pensioenregeling.

Artikel 28. Voortzetting na einde deelname

1. Indien de deelname anders dan door overlijden eindigt vóór de pensioenrichtleeftijd, kan het bestuur op verzoek van de gewezen deelnemer toestaan dat hij de deelneming direct aansluitend vrijwillig voortzet voor een periode van maximaal 3 jaar, met inachtneming van het daaromtrent bepaalde bij of krachtens de Pensioenwet, het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en het besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 11 december 2018, nr. 2018-68653.
2. Voortzetting is alleen mogelijk indien de betrokkene niet deelneemt aan een andere pensioenregeling of bijdraagt aan een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.67 Wet Inkomstenbelasting 2001 en de voortzetting niet aanvangt in de periode van drie jaar vóór de pensioenrichtleeftijd, tenzij de betrokkene daadwerkelijk inkomen uit tegenwoordige arbeid geniet of aannemelijk maakt dat hij om medische redenen niet in staat is inkomen uit tegenwoordige arbeid te genereren.

3. Voortzetting als bedoeld in dit artikel is slechts mogelijk indien de betrokkene:
 - b) binnen negen maanden nadat de deelname is beëindigd een verzoek tot voortzetting heeft gedaan bij het bestuur;
 - c) de deelname moet tot aan de beëindigingsdatum ten minste drie jaar hebben geduurd;
 - d) de pensioenregeling wordt ongewijzigd voortgezet;
 - e) gedurende de voortzetting voldoet aan de verplichting tot tijdige betaling van de in het volgende lid bedoelde premie;
 - f) gedurende de voortzetting voldoet aan eventuele andere bijzondere verplichtingen van administratieve aard, die door het bestuur worden gesteld.
4. Aan de inwilliging van een verzoek tot voortzetting kan het fonds nadere voorwaarden verbinden, Het verzoek kan ook worden toegestaan voor een bepaalde tijd, welke nadien kan worden verlengd. De deelname kan worden voortgezet voor een duur van maximaal drie jaar tegen betaling van een door de gewezen deelnemer te betalen premie, die gelijk is aan de premie conform lid 2 van artikel 25. De premie dient aan het fonds te worden voldaan op de wijze en binnen de termijnen zoals door het bestuur bepaald.
5. Voor de pensioengrondslag wordt bij voortzetting op grond van dit artikel uitgegaan van laatst vastgestelde pensioengevend salaris verminderd met de actuele AOW-franchise. Deze pensioengrondslag wordt, zolang de voortzetting (gedeeltelijk) voortduurt, op de eerste januari van elk jaar opnieuw vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 9. Hierbij wordt het maximum zoals genoemd in artikel 18ga Wet op de loonbelasting 1964 in aanmerking genomen.
6. Indien de gewezen deelnemer na onvrijwillig ontslag bij een aangesloten werkgever een loongerelateerde uitkering ontvangt die bedoeld is de inkomsten uit het beëindigde dienstverband te vervangen, en de uitkering vloeit voort uit een regeling die is afgesproken tussen aangesloten werkgever(s) en werknemer(s), dan is, in uitzondering op het bepaalde in de vorige leden, vrijwillige voortzetting mogelijk zolang de betreffende uitkering voortduurt.
7. De voortzetting van de deelname eindigt:
 - a) door het verstrijken van de duur van de vrijwillige voortzetting, met een maximum van drie jaar, behoudens het bepaalde in het tweede lid;
 - b) door opzegging door de deelnemer of het fonds bij aangetekend schrijven, met een opzegtermijn van drie maanden;
 - c) indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het bestuur te bepalen tijdstip;
 - d) zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet, hetzij krachtens enige bepaling van een collectieve arbeidsovereenkomst, een regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden of een ondernemingspensioenregeling verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in een andere pensioenregeling;
 - e) door het overlijden van de deelnemer;
 - f) door het ingaan van het pensioen.

HOOFDSTUK 6 INFORMATIEVERPLICHTINGEN

Artikel 29. Informatieverplichtingen van het fonds

1. Het fonds informeert de (gewezen) deelnemer, (gewezen) partner en/of de pensioengerechtigde over de pensioenregeling. Op verzoek van de belanghebbende verstrekt het fonds het geldende pensioenreglement en uitvoeringsreglement, het jaarverslag en de jaarrekening van het fonds en alle overige informatie die de Pensioenwet of daarop berustende wet- en regelgeving voorschrijft.
2. De deelnemer wordt bij aanvang van de deelneming door het fonds over zijn rechten en plichten geïnformeerd volgens het bij of krachtens de Pensioenwet bepaalde. Het fonds is niet verplicht deze informatie te verstrekken, indien de deelnemer binnen 6 maanden na aanvang van een eerdere deelneming op grond waarvan hij de in de eerste volzin van dit lid bedoelde informatie heeft ontvangen, wederom als deelnemer wordt aangemeld. In dat geval volstaat een schriftelijke mededeling aan de deelnemer over de aanmelding en over relevante tussentijdse wijzigingen.
3. Aan de deelnemer wordt jaarlijks een schriftelijke opgave gedaan van de opgebouwde pensioenaanspraken, de te bereiken pensioenaanspraken en de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaanwinst van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet op de Inkomstenbelasting en de daarop berustende bepalingen. Tevens wordt de deelnemer jaarlijks geïnformeerd over de toeslagverlening en over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.
4. Het bestuur kan de vaststellingen die in de schriftelijke opgave zijn opgenomen te allen tijde herzien, behoudens datgene waarop de deelnemer recht heeft krachtens de reglementen van het fonds. Van een dergelijke herziening wordt aan de deelnemer een schriftelijke opgave gedaan. Laatstgenoemde opgave kan tevens worden herzien.
5. Aan de gewezen deelnemer wordt na het einde van zijn deelneming een opgave verstrekt van zijn opgebouwde pensioenaanspraken. Tevens ontvangt de gewezen deelnemer informatie over de toeslagverlening, informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet, en alle overige informatie die de Pensioenwet of daarop berustende wet- en regelgeving voorschrijft. Aan de gewezen deelnemer wordt jaarlijks een opgave verstrekt van zijn opgebouwde pensioenaanspraken, informatie over de toeslagverlening en informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.
6. Aan de gewezen partner die een aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen verkrijgt, verstrekt het fonds een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken op nabestaandenpensioen, informatie over de toeslagverlening, informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet en informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is. Aan de gewezen partner wordt voorts jaarlijks een opgave verstrekt van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen, informatie over de toeslagverlening en informatie over vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.
7. Aan de pensioengerechtigde wordt jaarlijks een opgave verstrekt van de pensioenuitkering en de opgebouwde pensioenaanspraken. Tevens wordt de pensioengerechtigde geïnformeerd over de toeslagverlening en vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten op grond van artikel 134 Pensioenwet.

8. Het fonds administreert de deelnemingsjaren van de deelnemer op de wijze zoals de Wet op de loonbelasting 1964, de Pensioenwet en de bij deze wetten behorende uitvoeringsbesluiten, voorschrijven.
9. Het fonds informeert elk kwartaal schriftelijk het verantwoordingsorgaan wanneer sprake is van een premieachterstand ter grootte van ten minste 5% van de totale door het fonds te ontvangen jaarpremie en tevens niet voldaan wordt aan de bij of krachtens wettelijke bepalingen geldende eisen met betrekking tot het minimaal vereist eigen vermogen van het fonds.

Artikel 30. Informatieverplichtingen van de deelnemer

1. Alle betrokkenen die aan de bepalingen van de statuten of van dit pensioenreglement aanspraak op uitkeringen ontlenen, alsmede de aangesloten werkgevers, zijn verplicht desgevraagd aan het fonds binnen de bij het verzoek gestelde termijn alle inlichtingen en gegevens te verstrekken, alsmede alle bescheiden te overleggen, die het bestuur voor een goede uitvoering van de statuten en van dit pensioenreglement nodig oordeelt.
2. De aangesloten werkgevers zijn verplicht aan een door het fonds aan te wijzen persoon inzage te verlenen van zakelijke gegevens en bescheiden, waarvan de inzage door het fonds nodig wordt geoordeeld voor een goede uitvoering van de statuten, dit pensioenreglement en het uitvoeringsreglement.
3. Bij niet voldoen aan het bepaalde in het eerste lid is het fonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en zijn de betrokkenen aan deze vaststelling gebonden.
4. De (gewezen) deelnemer die recht heeft op een WAO- of WIA-uitkering, is verplicht het fonds schriftelijk te informeren over de toekenning, de wijziging of beëindiging van deze uitkering. Dit doet de (gewezen) deelnemer binnen 6 weken nadat hij de beslissing van het UWV heeft ontvangen.

HOOFDSTUK 7 BIJZONDERE BEPALINGEN

Artikel 31. Vrijstelling wegens gemoedsbezwaren

Bij de uitvoering van de in dit artikel omschreven regeling wordt de Regeling gemoedsbezwaarden Wet Bpf 2000 en de van toepassing zijnde fiscale wetgeving, zoals neergelegd in hoofdstuk IIB Wet op de loonbelasting 1964 en paragraaf 8.7 van het Besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 11 december 2018, nr. 2018-68653 in acht genomen.

1. Vrijstelling
 - a. Op verzoek kan een *werknemer* of *werkgever* die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering worden vrijgesteld van de verplichting tot naleving van het bij of krachtens de statuten of reglementen van het *fonds* bepaalde. Het *bestuur* verleent deze vrijstelling.
 - b. Het verzoek tot vrijstelling geschiedt door het indienen van een door de verzoeker ondertekende verklaring en een door de Sociale Verzekeringsbank afgegeven bewijs

van ontheffing. Uit de verklaring moet blijken dat degene die de verklaring indient overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en daardoor noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd.

Wanneer het een verzoek tot vrijstelling van een *werkgever* betreft, moet uit de verklaring blijken of hij gemoedsbezwaren heeft tegen het nakomen van de verplichtingen die hem als *werkgever* worden opgelegd.

Wanneer het een verzoek van een rechtspersoon betreft, dient de verklaring ingediend te worden door het op grond van de wet of de statuten van die rechtspersoon aangewezen orgaan, waarvan de meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben.

2. De aanvraag tot vrijstelling van een aangesloten werkgever met rechtspersoonlijkheid moet worden ingediend door het daartoe bevoegde orgaan van de rechtspersoon onder overlegging van een verklaring, waaruit blijkt dat de natuurlijke personen, die deel uitmaken van dat orgaan, in meerderheid overwegende gemoedsbezwaren hebben. Bij de aanvraag moet een gewaarmerkt afschrift worden overgelegd van de statuten van de rechtspersoon en van de notulen van de vergadering, waarin het besluit tot het aanvragen van de vrijstelling is genomen.
3. De vrijstelling wordt door het fonds verleend, indien de verklaring naar zijn mening overeenkomstig de waarheid is. Aan degene, die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de haar als aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de haar anders dan in haar hoedanigheid van aangesloten werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd. Van de verleende vrijstelling wordt een bewijs uitgereikt.
4. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden, welke noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds. Een vrijgestelde werkgever is verplicht te zorgen, dat (een afschrift van) de haar verleende vrijstelling wordt en blijft opgehangen op een plaats, welke vrij toegankelijk is voor alle in haar dienst zijde werknemers, zodat door hen op gemakkelijke wijze kan worden kennis genomen van de verleende vrijstelling.
5. De vrijgestelde persoon of rechtspersoon is verplicht dezelfde bijdragen aan het fonds te betalen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, in de vorm van spaarbijdragen. Dat geldt ook voor een aangesloten werkgever, die geen vrijstelling heeft en die een werknemer in dienst heeft die wel een vrijstelling heeft. Het werknemersaandeel in deze spaarbijdragen wordt op het salaris van de werknemer ingehouden.
6. De vrijgestelde werkgever is voor een werknemer, die geen vrijstelling heeft een spaarbijdrage aan het fonds verschuldigd. Deze spaarbijdrage is gelijk aan de totale premie die bij de aangesloten werkgever in rekening zou zijn gebracht als er geen vrijstelling was verleend. Het op het salaris van de werknemer in te houden werknemersaandeel in deze spaarbijdrage geeft recht op een evenredig deel van de pensioenaanspraken, waarop recht zou hebben bestaan, indien aan zijn aangesloten werkgever geen vrijstelling zou zijn verleend. Voor een dergelijke werknemer wordt de pensioenregeling volledig van kracht, indien hij aan het fonds heeft gevraagd het werkgeversdeel in de spaarbijdrage aan te merken als pensioenpremie.

7. De ingevolge artikel 31 lid 1 voor een werknemer betaalde spaarbijdragen, met uitzondering van de spaarbijdragen bedoeld in tweede lid van artikel 31, worden geboekt op een voor die werknemer betreffende spaarrekening. Het saldo daarvan wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met rente. De rentevoet wordt door het bestuur vastgesteld, met inachtneming van de procentuele salarisstijgingen in de bedrijfstak in de periode van 2 januari van het kalenderjaar voorafgaand aan de aanpassingsdatum tot en met de aanpassingsdatum.
8. Voor de werknemer als bedoeld in artikel 31 die geen aanvraag heeft gedaan als bedoeld in de laatste volzin van dat lid en die uit de dienst treedt van de aangesloten werkgever die wel een vrijstelling heeft, wordt de pensioenregeling volledig van kracht. Hetzelfde geldt als een dergelijke werknemer overlijdt of de pensioenrichtleeftijd bereikt. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden als voor hem betaalde premie beschouwd.
9. De gespaarde bijdragen voor de vervangende uitkering voor het ouderdoms-, partner- of wezenpensioen worden na het bereiken van de 67-jarige leeftijd in gelijke termijnen aan de (gewezen) werknemer gedurende 15 jaar uitgekeerd. Indien het jaarbedrag uitkomt beneden het bedrag genoemd in artikel 66, eerste lid, van de Pensioenwet (per 1 januari 2018: € 474,11) wordt het spaarbedrag in één keer uitgekeerd.
10. Bij het overlijden van de uitkeringsgerechtigde (gewezen) werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen aangewend voor een uitkering aan de in de pensioenregeling genoemde partner. De periode waarover voor de partner een uitkering wordt vastgesteld bedraagt 15 jaar. Ingeval geen sprake is van een partner maar wel van één of meer kinderen in de zin van dit pensioenreglement, wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een uitkering aan deze kinderen. Voor de uitkeringsperiode dient te worden aangesloten bij de pensioenregeling. Bij afwezigheid van partners of wezen wordt het gespaarde kapitaal aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalig uit te keren bedrag wordt belast overeenkomstig het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964. Artikel 32 van dit pensioenreglement is van overeenkomstige toepassing.
11. Bij overlijden van de uitkeringsgerechtigde (gewezen) werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet ten behoeve van de in de pensioenregeling opgenomen partner. Indien een partner ontbreekt geschiedt de uitkering ten behoeve van de in de pensioenregeling vermelde kinderen. Voor de uitkeringsperiode dient te worden aangesloten bij de pensioenregeling. Bij afwezigheid van partners of kinderen wordt het nog niet tot uitkering gekomen spaarbedrag aangewend voor een eenmalige uitkering aan de erfgenamen. Het eenmalige uit te keren bedrag wordt belast overeenkomstig het bepaalde in artikel 18a, negende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.
12. Het fonds is verplicht een vrijstelling in te trekken:
 - i. indien de betrokkene dit verzoekt;
 - ii. indien naar zijn oordeel de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend niet langer geacht kunnen worden te bestaan.
13. Het fonds is bevoegd een vrijstelling in te trekken, indien de betrokkene de daarbij gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.
14. Onverminderd het bepaalde in de vorige leden vervalt de vrijstelling, welke is verleend aan een rechtspersoon, na verloop van vijf jaar na de datum van ingang van de

vrijstelling. Met ingang van de datum, waarop een vrijstelling is vervallen kan een nieuwe vrijstelling worden verleend.

15. Door de intrekking of het vervallen van de vrijstelling wordt voor de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het op zijn naam geboekte spaarsaldo vervalt en de voor hem betaalde spaarbijdragen worden beschouwd als voor hem betaalde premie.

HOOFDSTUK 8 OVERIGE BEPALINGEN EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 32. Fiscale maxima

1. Bij de vaststelling van pensioenrechten en pensioenaanspraken worden de in de Wet op de Loonbelasting 1964 aangegeven maxima en begrenzings in aanmerking genomen.
2. De toeslagen zoals bedoeld in deze pensioenregeling zijn in enig jaar niet hoger dan het voor dat jaar geldende fiscaal geaccepteerde maximum.

Artikel 33. Hardheidsclausule en bijzondere gevallen

1. Over de uitleg en de uitvoering van de bepalingen van dit pensioenreglement, en tevens in alle gevallen waarin dit pensioenreglement niet voorziet, beslist het bestuur, zoveel mogelijk overeenkomstig de bepalingen van dit pensioenreglement en binnen de fiscaal aanvaardbare grenzen. Waar nodig laat het bestuur zich bijstaan door een externe deskundige.
2. Het bestuur is tevens bevoegd in bijzondere gevallen, zulks te zijner beoordeling in voor betrokkene gunstige zin van één of meer van de bepalingen van dit pensioenreglement af te wijken, mits dit niet in strijd is met wettelijke bepalingen. Waar nodig laat het bestuur zich bijstaan door een externe deskundige.

Artikel 34. Glijclausule

Het fonds heeft het recht om dit pensioenreglement en de daarin vastgelegde pensioenregeling vóór het van kracht worden daarvan of voor het kracht worden van een wijziging daarin ter beoordeling van de fiscale toelaatbaarheid voor te leggen aan de bevoegde inspecteur en daarop desgewenst een voor beroep vatbare beschikking te vragen. Het fonds heeft het recht om zich neer te leggen bij deze beschikking en dit pensioenreglement en de daarin vastgelegde pensioenregeling onverwijld en met terugwerkende kracht in overeenstemming te brengen met de voorwaarden van deze beschikking.

Artikel 35. Overgangsbepalingen

Overgangsbepaling per 1 januari 2014

1. Met ingang van 1 januari 2014 vervalt voor alle groepen deelnemers het pensioenreglement van het fonds dat van 1 juli 2001 tot en met 31 december 2005 heeft gegolden (het vervallen pensioenreglement). Alle op 31 december 2013 opgebouwde aanspraken zijn op 1 januari 2014 ingebracht in het Pensioenreglement 2014 en lopen vanaf dat moment mee in iedere aanpassing van dit reglement. Met dien verstande dat:
 - a. Voor pensioengerechtigden die op 31 december 2005 lopende

- pensioenuitkeringen ontvangen, blijft het Pensioenreglement zoals dat op 31 december 2005 van toepassing was, onverkort van kracht;
- b. Voor arbeidsongeschikte deelnemers blijft het opbouwpercentage en de tabel vrijstellingspercentages gelden zoals dit gold bij aanvang van de arbeidsongeschiktheid, indien en zolang dit niet boven het bepaalde in artikel 18a lid 2 Wet op de Loonbelasting uit komt.
 - c. Voor deelnemers die op zowel 31 december 2013 als 1 januari 2014 deelnemer zijn in de "Pensioenregeling 2006" worden de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen berekend per 31 december 2013. Deze premievrije pensioenaanspraken per 31 december 2013 worden ingebracht in de met ingang van 1 januari 2014 geldende regeling. Voor pensioengerechtigden die op 31 december 2013 lopende pensioenuitkeringen ontvangen, blijft het "Pensioenreglement 2006" zoals dat op 31 december 2013 van toepassing was, onverkort van kracht.

Bovenstaande laat onverlet dat lid 4 van dit artikel eveneens van toepassing is en lid 5 van toepassing kan zijn.

2. De tot en met 31 december 2013 opgebouwde (premienvrije) aanspraken uit hoofde van de Vrijwillige Excedent-pensioenregeling worden met ingang van 1 januari 2014 omgezet in premievrije aanspraken in de Pensioenregeling 2014. Voor pensioengerechtigden die op 31 december 2013 lopende pensioenuitkeringen ontvangen, blijft het pensioenreglement, zoals dat 31 december 2013 op de Vrijwillige Excedent-regeling van toepassing is, onverkort van kracht.
3. In aanvulling op het eerste en tweede lid van dit artikel geldt dat voor in dit artikel genoemde lopende uitkeringen altijd de toeslagbepalingen conform het onderhavige (pensioenregeling 2019) pensioenreglement van toepassing zijn.

Overgangsbepaling per 1 januari 2015

4. Op 1 januari 2015 is de pensioenrichtleeftijd van (eerste van de maand waarin) 65 jaar gewijzigd in (eerste van de maand volgend op) 67 jaar. De tot 1 januari 2015 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer en de eventueel eerder verkregen premievrije aanspraken op ouderdomspensioen worden omgezet in premievrije aanspraken op ouderdomspensioen met een pensioenrichtleeftijd van 67 jaar en ingebracht in de "Pensioenregeling 2015". De collectieve actuariële waarde van de pensioenaanspraken vóór omzetting is ten minste gelijk aan de op dezelfde grondslagen berekende collectieve actuariële waarde van de pensioenaanspraken na omzetting. Bij de omzetting worden tevens sekseneutrale factoren gehanteerd. Voor de deelnemers worden de omgezette aanspraken op ouderdomspensioen onverkort toegevoegd aan de aanspraken op ouderdomspensioen die na 1 januari 2015 worden verworven.
5. Op 1 januari 2015 worden de tot die datum opgebouwde aanspraken op prepensioen uit hoofde van het vervallen reglement dat met ingang van 1 januari 2006 buiten werking is getreden (zie lid 1 van dit artikel), omgezet in premievrije aanspraken op ouderdomspensioen. Hierbij wordt rekening gehouden met de pensioenrichtleeftijd van 67 conform het Pensioenreglement 2015. Voor prepensioengerechtigden die op 31 december 2005 lopende pensioenuitkeringen ontvangen, blijft het pensioenreglement, zoals dat 31 december 2005 op het vervallen reglement van toepassing is, onverkort van kracht.
6. De aanspraken en ingegane (invaliditeits)pensioenen berustende op het vervallen

pensioenreglement (zie eerste lid van dit artikel) worden aangepast conform het bepaalde in artikel 22 van dit pensioenreglement. Dit geldt ook voor de aanspraken en ingegane pensioenen als bedoeld in artikel 17.2 van Hoofdstuk 17 (aanspraken ter zake van deelneming in het fonds vóór 1 juli 2001) van het vervallen pensioenreglement.

Overgangsbepaling per 1 januari 2019

7. Voor degenen die op 31 december 2018 (arbeidsongeschikte) deelnemer is en pensioen verwerft wordt het tot en met 31 december 2018 op grond van het "Pensioenreglement 2015" opgebouwde ouderdomspensioen omgezet in ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en wezenpensioen en ingebracht in de "pensioenregeling 2019". De collectieve actuariële waarde van de pensioenaanspraken vóór omzetting is ten minste gelijk aan de op dezelfde grondslagen berekende collectieve actuariële waarde van de pensioenaanspraken na omzetting. Bij de omzetting worden tevens sekseneutrale factoren gehanteerd.
8. Voor arbeidsongeschikte deelnemers blijft de tabel vrijstellingspercentage gelden zoals dit gold bij aanvang van de arbeidsongeschiktheid, indien en zolang dit niet boven het bepaalde in artikel 18a lid 2 Wet op de Loonbelasting uit komt.

Artikel 36. Inwerkingtreding

Dit gewijzigde pensioenreglement treedt in werking op 1 januari 2019 en vervangt alle voorgaande pensioenreglementen. In artikel 35 zijn de overgangsbepalingen opgenomen die gelden in verband met de wijzigingen van de hieraan voorafgaande pensioenreglementen.

Artikel 37. Citeertitel

Dit pensioenreglement kan worden aangehaald als "pensioenreglement 2019".

Bijlage 1 INVALIDITEITSPENSIOENREGELING (vervallen)

ARTIKEL 1.1

Begripsbepalingen

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

a. invaliditeitssalaris:

het voor de deelnemer geldende pensioengevend salaris in de zin van artikel 2.1, eerste lid, gemaximeerd tot het voor de deelnemer geldende salaris in de zin van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO);

b. invaliditeitsfranchise:

de franchise als omschreven in artikel 17, tweede lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen, herleid tot een jaarbedrag;

c. heffingsgrondslag:

het invaliditeitssalaris van de deelnemer, dat geldt op de datum van vaststelling van het invaliditeitssalaris, herleid tot een jaarbedrag en afgerond op hele euro's, verminderd met de invaliditeitsfranchise;

d. invaliditeitspensioengerechtigde:

degene aan wie een invaliditeitspensioen door het fonds is toegekend;

e. uitkeringsgrondslag:

de loondervingsuitkering als bedoeld in artikel 21 WAO, zoals deze voor de betrokken invaliditeitspensioengerechtigde gold direct voorafgaande aan het moment van het ontstaan van het recht op de vervoluitkering. Indien de invaliditeitspensioengerechtigde niet voor een loondervingsuitkering in aanmerking komt, is de uitkeringsgrondslag gelijk aan de loondervingsuitkering die zou zijn vastgesteld als de invaliditeitspensioengerechtigde wel voor een dergelijke uitkering in aanmerking zou komen. In afwijking van het hiervoor bepaalde wordt bij het bepalen van de loondervingsuitkering in geval van een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer in de zin van de WAO uitgegaan van 70% van 100/108 maal het dagloon;

f. invaliditeitspensioen:

de op grond van dit hoofdstuk te betalen uitkering aan de deelnemer.

ARTIKEL 1.2

Aanspraken

1. De deelnemer die in aanmerking komt voor een vervoluitkering op grond van de WAO heeft recht op een invaliditeitspensioen.

2. De eventuele arbeidsongeschiktheid die bestond bij de aanvang van deelneming in deze invaliditeitsregeling wordt bij de vaststelling van de hoogte van de aanspraak buiten beschouwing gelaten. In een dergelijk geval wordt het invaliditeitspensioen uitsluitend berekend over de toename van de arbeidsongeschiktheid.

3. Zodra de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering op grond van de WAO, of indien er bij de invaliditeitspensioengerechtigde sprake is van een toename als bedoeld in het tweede lid, dient de deelnemer respectievelijk de invaliditeitspensioengerechtigde dat te melden bij het fonds, onder overlegging van de WAO-beslissing en/of de brief, waarin de deelnemer respectievelijk de invaliditeitspensioengerechtigde daarvan op de hoogte wordt

gesteld. De melding dient te gebeuren binnen een maand nadat deze beslissing door de uitvoeringsinstelling is afgegeven, dan wel na dagtekening van vorenbedoelde brief.

4. De invaliditeitspensioengerechtigde dient vervolgens

a. jaarlijks de verklaring over te leggen, waaruit blijkt of en in hoever hij in aanmerking komt voor een WAO-uitkering en

b. indien er een wijziging plaats vindt in zijn recht op WAO-uitkering, dan wel zijn recht op deze uitkering eindigt, de betreffende beslissing over te leggen.

De overlegging dient plaats te vinden binnen één maand nadat de invaliditeitspensioengerechtigde bericht heeft ontvangen ter zake van het onder a respectievelijk onder b vermelde.

5. Het fonds is bevoegd het recht op invaliditeitspensioen te doen vervallen indien de invaliditeitspensioengerechtigde niet tijdig aan het bepaalde in de leden 3 en 4 van dit artikel heeft voldaan.

6. Het invaliditeitspensioen gaat in op de eerste dag waarop de invaliditeitspensioengerechtigde recht heeft op de vervolgitkering op grond van de WAO en eindigt op de laatste dag waarop de vervolgitkering eindigt, de invaliditeitspensioengerechtigde overlijdt, dan wel de pensioendatum bereikt.

7. Geen recht op een invaliditeitspensioen heeft de deelnemer of de invaliditeitspensioengerechtigde die niet of niet meer aan de in dit artikel gestelde voorwaarden voldoet.

8. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de werknemer die de 21-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt op het moment dat het invaliditeitspensioen ingaat.

9. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op een werkloze werknemer, indien deze binnen één maand na aanvraag van zijn werkloosheid als bedoeld in artikel 16 Werkloosheidswet, in aanmerking komt voor een uitkering ingevolge de Ziektewet. In dit artikellid wordt onder werkloze werknemer verstaan: de gewezen deelnemer, wiens deelneming is geëindigd als gevolg van werkloosheid en die als werkloze werknemer wordt aangemerkt in de zin van de Werkloosheidswet.

ARTIKEL 1.3

Hoogte van het invaliditeitspensioen

1. Het invaliditeitspensioen bedraagt bij de aanvang per maand bruto het verschil tussen de tot een maandbedrag herleide uitkeringsgrondslag en het maandbedrag van de vervolgitkering als bedoeld in artikel 21 WAO voor de betrokken deelnemer, vermeerderd met 8% vakantietoeslag. In afwijking van het bepaalde in de vorige volzin wordt bij het bepalen van de vervolgitkering in geval van een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer in de zin van de WAO uitgegaan van 70% van 100/108 maal het vervolgdragloon.

2. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid wijzigt wordt het invaliditeitspensioen dienovereenkomstig aangepast met ingang van de datum waarop de wijziging ingaat.

3. Het bepaalde in artikel 8.1 is van overeenkomstige toepassing op de ingegane invaliditeitspensioenen.

4. Indien de vervolgitkering wordt verlaagd in verband met gehele of gedeeltelijke werkhervatting zonder dat dit consequenties heeft voor de bestaande WAO-indeling, is het bestuur bevoegd het invaliditeitspensioen in gelijke mate aan te passen.

ARTIKEL 1.4

Toekenning en betaalbaarstelling

1. Het fonds kent het invaliditeitspensioen toe indien naar het oordeel van het fonds aan alle voorwaarden is voldaan.
2. De betaalbaarstelling van het invaliditeitspensioen geschiedt maandelijks in de tweede helft van de maand.
3. Het fonds draagt zorg voor de wettelijke inhoudingen op het invaliditeitspensioen.

ARTIKEL 1.5

Verstrekken van inlichtingen en terugvordering

1. De deelnemer die aanspraak maakt op het invaliditeitspensioen, respectievelijk de invaliditeitspensioengerechtigde, is verplicht aan het fonds binnen een door het fonds gestelde termijn de inlichtingen te verstrekken, alsmede de bescheiden over te leggen, waarvan de verstrekking, respectievelijk overlegging door het fonds nodig geoordeeld wordt voor een goede uitvoering van de regeling. Bij niet voldoening aan deze verplichting is het bestuur van het fonds bevoegd het invaliditeitspensioen te weigeren, te verlagen dan wel in te trekken.
2. Hetgeen het fonds ten onrechte of te veel op grond van dit hoofdstuk heeft uitbetaald, kan het terugvorderen dan wel verrekenen. Verrekening kan ook plaatsvinden met de uitkeringen die op grond van de overige hoofdstukken van het pensioenreglement worden verstrekt aan de (gewezen of gepensioneerde) deelnemer zelf of zijn/haar nagelaten betrekkingen.

ARTIKEL 1.6

Voortzetting van de deelneming in de invaliditeitspensioenregeling

1. Indien de deelneming aan de invaliditeitspensioenregeling eindigt door beëindiging van de arbeidsovereenkomst met de aangesloten onderneming, kan het fonds op verzoek van de betreffende gewezen deelnemer toestaan dat hij – met inachtneming van het bepaalde in de Regeling taakafbakening pensioenfondsen – voor een periode van maximaal drie jaar de verzekering van het invaliditeitspensioen vrijwillig voortzet, behoudens de in het tweede lid genoemde gevallen. Een dergelijk verzoek dient binnen drie maanden na het einde van de deelneming in de regeling te worden ingediend. Het bestuur is bevoegd nadere voorwaarden te verbinden aan de vrijwillige voortzetting van de verzekering.
2. Indien de gewezen deelnemer na het ontslag bij een aangesloten onderneming een uitkering ontvangt die bedoeld is de inkomsten uit het beëindigde dienstverband te vervangen, en de uitkering vloeit voort uit een regeling die is afgesproken tussen werkgever(s) en werknemer(s), dan is, in uitzondering op het bepaalde in het eerste lid, vrijwillige voortzetting mogelijk zolang de betreffende uitkering voortduurt. Voorts is uitzondering mogelijk voor wat betreft de in het eerste lid vermelde maximale duur, in geval van het voortzetten van de deelneming vanwege het ontvangen van een bijdrage als bedoeld in artikel 6.3 van het pensioenreglement.

3. Op de vrijwillige voortzetting van de deelneming zijn de bepalingen zoals opgenomen in dit hoofdstuk van toepassing, met dien verstande dat de deelnemer de premie rechtstreeks verschuldigd is. De deelnemer dient hiertoe op door het fonds te bepalen tijdstippen en wijze opgave te doen van zijn invaliditeitssalaris.

4. Indien het een vrijwillige voortzetting betreft van een werkloze deelnemer, met uitzondering van de werknemer die op grond van artikel 10.2, negende lid een uitkering is toegekend, wordt als heffingsgrondslag gehanteerd de heffingsgrondslag welke gold onmiddellijk voor de ingang van de vrijwillige voortzetting. In dit geval wordt de heffingsgrondslag, zolang de deelneming wordt voortgezet, op de eerste januari van elk jaar opnieuw vastgesteld al naar gelang de lonen in de bedrijfstak zijn gestegen in het kalenderjaar voorafgaand aan de vaststelling van de heffingsgrondslag.

5. De voortzetting van de deelneming eindigt:

a. door het verstrijken van de duur van de vrijwillige voortzetting, met een maximum van drie jaar, behoudens het bepaalde in het tweede lid;

b. door opzegging door de vrijwillige voortzetter of door het fonds bij aangetekend schrijven met een opzegtermijn van drie maanden;

c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het bestuur te bepalen tijdstip;

d. zodra de vrijwillige voortzetter komt te behoren tot de kring van deelnemers die krachtens de wet, hetzij krachtens enige bepaling van een collectieve arbeidsovereenkomst, een regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden of een ondernemingspensioenregeling verplicht wordt tot deelneming in een invaliditeitspensioenregeling;

e. door het bereiken van de 58-jarige leeftijd;

f. door het overlijden van de deelnemer.

ARTIKEL 1.7

Aanmelding

1. De aangesloten onderneming is verplicht de werknemer aan te melden zodra de werknemer als deelnemer in de zin van het pensioenreglement kan worden aangemerkt.

2. Indien de aangesloten onderneming de werknemer, die voor het eerst - of na een onderbreking opnieuw - voldoet aan de vereisten voor deelnemerschap, niet (tijdig) aanmeldt bij het fonds en de werknemer wordt, anders dan door een ongeval, ongeacht of aanmelding inmiddels heeft plaatsgevonden, arbeidsongeschikt en deze arbeidsongeschiktheid duurt voort tot de ingang van het invaliditeitspensioen, dan kan het fonds, gehoord de actuaris, de volgens artikel 3.1 voor de invaliditeitspensioenregeling verschuldigde bijdrage, met inachtneming van het zevende lid van artikel 3.2, verhogen tot een bedrag ter grootte van maximaal de contante waarde van de door het fonds aan de werknemer verschuldigde uitkeringen.

ARTIKEL 1.8

Wettelijke maatregelen

Wijziging van de wettelijke bepalingen betreffende arbeidsongeschiktheid met gevolgen voor de hoogte en de duur van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, leidt niet tot een aanpassing van de aanspraken uit dit hoofdstuk zonder een dienovereenkomstige wijziging van dit hoofdstuk.

ARTIKEL 1.9

Bijzondere bevoegdheden

Het bestuur van het fonds kan in bepaalde gevallen afwijken van het bepaalde in dit hoofdstuk, indien op grond van de redelijkheid of billijkheid daartoe aanleiding is.

Bijlage 2: Flexibiliseringsfactoren

Deze tabellen zijn geldig van 1 januari 2019 tot 1 januari 2020

Afkoopfactoren

	Voor OP en meev. NP	Voor ingegaan (T)NP
Percentage mannen (aktief + slapers)	90%	10%
Percentage vrouwen (aktief + slapers)	10%	90%

Leeftijd	OP67	NPoud	NPuit uitruil	PP nieuw	Ingegaan	
					NP	TNP
18	4,999	1,383	1,635	1,544	33,519	27,605
19	5,105	1,427	1,682	1,593	33,328	27,283
20	5,214	1,473	1,729	1,643	33,132	26,953
21	5,325	1,520	1,778	1,695	32,930	26,615
22	5,439	1,568	1,827	1,748	32,723	26,269
23	5,554	1,618	1,878	1,803	32,510	25,913
24	5,672	1,667	1,929	1,857	32,291	25,549
25	5,792	1,715	1,982	1,911	32,065	25,176
26	5,914	1,765	2,037	1,966	31,833	24,794
27	6,039	1,816	2,093	2,023	31,595	24,402
28	6,165	1,868	2,151	2,082	31,351	24,000
29	6,295	1,922	2,210	2,142	31,100	23,589
30	6,426	1,978	2,271	2,203	30,843	23,168
31	6,560	2,034	2,334	2,266	30,578	22,736
32	6,697	2,092	2,398	2,331	30,306	22,294
33	6,836	2,151	2,463	2,397	30,027	21,841
34	6,978	2,212	2,530	2,465	29,740	21,377
35	7,122	2,274	2,599	2,534	29,447	20,902
36	7,270	2,337	2,669	2,605	29,146	20,416
37	7,420	2,402	2,741	2,677	28,837	19,918
38	7,573	2,468	2,814	2,751	28,520	19,408
39	7,729	2,535	2,889	2,826	28,196	18,887
40	7,888	2,603	2,964	2,902	27,864	18,353
41	8,051	2,672	3,041	2,980	27,524	17,806
42	8,217	2,741	3,119	3,058	27,177	17,248
43	8,386	2,812	3,197	3,138	26,821	16,676
44	8,560	2,882	3,275	3,218	26,457	16,090
45	8,737	2,953	3,354	3,298	26,087	15,492
46	8,919	3,024	3,433	3,379	25,708	14,880
47	9,105	3,094	3,512	3,460	25,322	14,255
48	9,297	3,164	3,590	3,540	24,929	13,616
49	9,493	3,233	3,668	3,620	24,528	12,961
50	9,695	3,301	3,745	3,700	24,118	12,291
51	9,903	3,367	3,822	3,778	23,701	11,606
52	10,118	3,432	3,896	3,856	23,276	10,905
53	10,339	3,495	3,968	3,931	22,844	10,188
54	10,569	3,555	4,039	4,005	22,404	9,453
55	10,806	3,613	4,107	4,076	21,955	8,700
56	11,054	3,666	4,172	4,144	21,499	7,929

57	11,310	3,716	4,234	4,210	21,035	7,139
58	11,578	3,762	4,293	4,272	20,563	6,329
59	11,858	3,804	4,347	4,330	20,084	5,498
60	12,151	3,841	4,399	4,385	19,596	4,644
61	12,459	3,872	4,446	4,435	19,102	3,768
62	12,783	3,897	4,488	4,480	18,601	2,867
63	13,125	3,916	4,526	4,520	18,091	1,940
64	13,488	3,929	4,558	4,554	17,572	0,985
65	13,873	3,934	4,585	4,583	17,046	
66	14,284	3,931	4,606	4,605	16,512	
67	14,724	3,842	4,529	4,529	15,972	
68	14,178	3,822	4,537	4,537	15,423	
69	13,630	3,795	4,537	4,537	14,871	
70	13,081	3,758	4,529	4,529	14,314	
71	12,530	3,714	4,515	4,515	13,751	
72	11,981	3,659	4,490	4,490	13,185	
73	11,435	3,594	4,456	4,456	12,614	
74	10,891	3,518	4,413	4,413	12,042	
75	10,351	3,432	4,360	4,360	11,468	
76	9,817	3,335	4,296	4,296	10,896	
77	9,292	3,225	4,220	4,220	10,327	
78	8,776	3,105	4,133	4,133	9,763	
79	8,273	2,972	4,034	4,034	9,206	
80	7,780	2,829	3,924	3,924	8,655	
81	7,302	2,675	3,804	3,804	8,119	
82	6,844	2,510	3,671	3,671	7,598	
83	6,398	2,339	3,531	3,531	7,092	
84	5,972	2,160	3,385	3,385	6,605	
85	5,565	1,977	3,232	3,232	6,134	
86	5,179	1,790	3,073	3,073	5,687	
87	4,815	1,602	2,911	2,911	5,264	
88	4,472	1,417	2,746	2,746	4,869	
89	4,154	1,235	2,579	2,579	4,493	
90	3,857	1,061	2,415	2,415	4,146	
91	3,584	0,896	2,255	2,255	3,830	
92	3,328	0,744	2,098	2,098	3,531	
93	3,093	0,606	1,949	1,949	3,257	
94	2,877	0,483	1,809	1,809	3,007	
95	2,679	0,377	1,674	1,674	2,779	
96	2,499	0,287	1,546	1,546	2,574	
97	2,336	0,213	1,427	1,427	2,388	
98	2,189	0,153	1,317	1,317	2,222	
99	2,058	0,107	1,215	1,215	2,073	
100	1,940	0,073	1,121	1,121	1,942	
101	1,837	0,048	1,035	1,035	1,827	
102	1,744	0,030	0,958	0,958	1,726	
103	1,662	0,018	0,889	0,889	1,637	
104	1,589	0,011	0,828	0,828	1,559	
105	1,524	0,006	0,774	0,774	1,491	
106	1,467	0,003	0,725	0,725	1,432	

107	1,417	0,002	0,683	0,683	1,381
108	1,373	0,001	0,646	0,646	1,336
109	1,334	0,000	0,613	0,613	1,298
110	1,299	0,000	0,585	0,585	1,264
111	1,269	0,000	0,560	0,560	1,236
112	1,243	0,000	0,538	0,538	1,211

Afkoopfactoren Wezenpensioen

rekenrente

Tot 27 jaar

0	19,706
1	19,187
2	18,654
3	18,108
4	17,548
5	16,974
6	16,386
7	15,783
8	15,165
9	14,532
10	13,883
11	13,218
12	12,536
13	11,836
14	11,120
15	10,385
16	9,633
17	8,861
18	8,070
19	7,259
20	6,428
21	5,577
22	4,704
23	3,809
24	2,892
25	1,951
26	0,988
27	0,000

Vervroegings- en uitstelfactoren

vervroegingsfactoren

Percentage deelnemers	90%
Percentage deelnemers	10%

Vervroeging/uitstel van alleen het ouderdomspensioen

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor vervroeging	OP na vervroeging
61	0,695	1000	€ 695
62	0,735	1000	€ 735
63	0,778	1000	€ 778
64	0,825	1000	€ 825
65	0,878	1000	€ 878
65 3/12	0,890	1000	€ 890
65 6/12	0,903	1000	€ 903
65 9/12	0,916	1000	€ 916
66	0,936	1000	€ 936
66 4/12	0,954	1000	€ 954
66 8/12	0,974	1000	€ 974
67	1,000	1000	€ 1.000
68	1,072	1000	€ 1.072
69	1,151	1000	€ 1.151
70	1,239	1000	€ 1.239

Voorbeeld mogelijkheid 1

Een deelnemer heeft op 60-jarige leeftijd de volgende pensioenaanspraken:

ouderdomspensioen ingaand op 67 jaar	€ 10.000
partnerpensioen	€ 7.000
wezenpensioen	€ 1.400

De deelnemer kiest er voor om op 60-jarige leeftijd vervroegd met pensioen te gaan. Door de vervroegde ingang van het ouderdomspensioen worden de pensioenaanspraken als volgt:

ouderdomspensioen ingaand op 60 jaar	€ 6.592
partnerpensioen	€ 7.000
wezenpensioen	€ 1.400

Mogelijkheid 2

In tabel 1 zijn de vervroegingsfactoren vermeld waarmee de opgebouwde aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen dienen te worden vermenigvuldigd om de pensioenaanspraken op de gewenste vervroegde pensioenleeftijd vast te kunnen stellen.

De verhouding tussen de pensioensoorten verandert niet.

Het partner- en wezenpensioen na de vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen bedraagt derhalve 70%, 10% respectievelijk 14% van het (verlaagde) ouderdomspensioen.

Vervroeging/uitstel van het ouderdomspensioen, het partnerpensioen en het wezenpensioen

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor vervroeging	OP na vervroeging
61	0,740	1000	€ 741
62	0,775	1000	€ 776
63	0,813	1000	€ 813
64	0,854	1000	€ 854
65	0,898	1000	€ 899
65 3/12	0,910	1000	€ 910
65 6/12	0,923	1000	€ 922
65 9/12	0,935	1000	€ 934
66	0,947	1000	€ 946
66 4/12	0,965	1000	€ 964
66 8/12	0,982	1000	€ 982
67	1,000	1000	€ 1.000
68	1,058	1000	€ 1.058
69	1,121	1000	€ 1.120
70	1,189	1000	€ 1.188

Voorbeeld mogelijkheid 2

Een deelnemer heeft op 60-jarige leeftijd de volgende pensioenaanspraken:

ouderdomspensioen ingaand op 67 jaar	€ 10.000
partnerpensioen	€ 7.000
wezenpensioen	€ 1.400

De deelnemer kiest er voor om op 60-jarige leeftijd vervroegd met pensioen te gaan. Door de vervroegde ingang van het ouderdomspensioen worden de pensioenaanspraken als volgt:

ouderdomspensioen ingaand op 60 jaar	€ 7.080
partnerpensioen	€ 4.956
wezenpensioen	€ 991

Omzetting van Partnerpensioen in Ouderdompensioen

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	PP voor omzetting	OP na omzetting	PP na omzetting	
61	0,2481		0	1000	248,15	0
62	0,2580		0	1000	258,02	0
63	0,2683		0	1000	268,27	0
64	0,2789		0	1000	278,94	0
65	0,2901		0	1000	290,12	0
65 3/12	0,2929		0	1000	292,94	0
65 6/12	0,2958		0	1000	295,81	0
65 9/12	0,2987		0	1000	298,74	0
66	0,3017		0	1000	301,72	0
66 4/12	0,3056		0	1000	305,63	0
66 8/12	0,3096		0	1000	309,64	0
67	0,3138		0	1000	313,76	0
68	0,3200		0	1000	319,99	0
69	0,3329		0	1000	332,86	0
70	0,3462		0	1000	346,24	0

Hoog-laag en Laag-hoog tarieven

Percentage deelnemers	90%
Percentage deelnemers	10%

Alleen omzetting ouderdomspensioen. Hoogte van partnerpensioen blijft ongewijzigd.

Hoog-laag duur tot 65 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar	OP na omzetting na 65 jaar
61	1,246	1000	€ 1.246	€ 935
62	1,264	1000	€ 1.264	€ 948
63	1,284	1000	€ 1.284	€ 963
64	1,307	1000	€ 1.307	€ 980
65	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 65 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar	OP na omzetting na 65 jaar
61	0,792	1000	€ 792	€ 1.055
62	0,782	1000	€ 782	€ 1.043
63	0,772	1000	€ 772	€ 1.030
64	0,761	1000	€ 761	€ 1.015
65	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 65 jaar en 3 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 3 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 3 maanden
61	1,241	1000	€ 1.241	€ 931
62	1,259	1000	€ 1.259	€ 944
63	1,278	1000	€ 1.278	€ 959
64	1,301	1000	€ 1.301	€ 976
65	1,326	1000	€ 1.326	€ 995

Laag-hoog duur tot 65 jaar en 3 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 3 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 3 maanden
61	0,794	1000	€ 794	€ 1.059
62	0,785	1000	€ 785	€ 1.046
63	0,775	1000	€ 775	€ 1.033
64	0,764	1000	€ 764	€ 1.019
65	0,753	1000	€ 753	€ 1.004

Hoog-laag duur tot 65 jaar en 6 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 6 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 6 maanden
61	1,237	1000	€ 1.237	€ 928
62	1,254	1000	€ 1.254	€ 940
63	1,273	1000	€ 1.273	€ 955
64	1,295	1000	€ 1.295	€ 971
65	1,319	1000	€ 1.319	€ 990

Laag-hoog duur tot 65 jaar en 6 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 6 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 6 maanden
61	0,797	1000	€ 797	€ 1.062
62	0,788	1000	€ 788	€ 1.050
63	0,778	1000	€ 778	€ 1.037
64	0,767	1000	€ 767	€ 1.023
65	0,756	1000	€ 756	€ 1.008

Hoog-laag duur tot 65 jaar en 9 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 9 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 9 maanden
61	1,232	1000	€ 1.232	€ 924
62	1,249	1000	€ 1.249	€ 937
63	1,267	1000	€ 1.267	€ 951
64	1,289	1000	€ 1.289	€ 966
65	1,313	1000	€ 1.313	€ 985

Laag-hoog duur tot 65 jaar en 9 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 65 jaar en 9 maanden	OP na omzetting na 65 jaar en 9 maanden
61	0,799	1000	€ 799	€ 1.066
62	0,790	1000	€ 790	€ 1.054
63	0,780	1000	€ 780	€ 1.041
64	0,770	1000	€ 770	€ 1.027
65	0,759	1000	€ 759	€ 1.012

Hoog-laag duur tot 66 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar	OP na omzetting na 66 jaar
61	1,228	1000	€ 1.228	€ 921
62	1,244	1000	€ 1.244	€ 933
63	1,262	1000	€ 1.262	€ 947
64	1,283	1000	€ 1.283	€ 962
65	1,306	1000	€ 1.306	€ 980
66	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 66 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar	OP na omzetting na 66 jaar
61	0,802	1000	€ 802	€ 1.069
62	0,793	1000	€ 793	€ 1.057
63	0,783	1000	€ 783	€ 1.044
64	0,773	1000	€ 773	€ 1.031
65	0,762	1000	€ 762	€ 1.016
66	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 66 jaar en 4 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar en 4 maanden	OP na omzetting na 66 jaar en 4 maanden
61	1,222	1000	€ 1.222	€ 916
62	1,237	1000	€ 1.237	€ 928
63	1,255	1000	€ 1.255	€ 941
64	1,275	1000	€ 1.275	€ 956
65	1,298	1000	€ 1.298	€ 973
66	1,324	1000	€ 1.324	€ 993

Laag-hoog duur tot 66 jaar en 4 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar en 4 maanden	OP na omzetting na 66 jaar en 4 maanden
61	0,805	1000	€ 805	€ 1.074
62	0,796	1000	€ 796	€ 1.062
63	0,787	1000	€ 787	€ 1.049
64	0,777	1000	€ 777	€ 1.036
65	0,766	1000	€ 766	€ 1.021
66	0,754	1000	€ 754	€ 1.005

Hoog-laag duur tot 66 jaar en 8 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar en 8 maanden	OP na omzetting na 66 jaar en 8 maanden
61	1,216	1000	€ 1.216	€ 912
62	1,231	1000	€ 1.231	€ 923
63	1,248	1000	€ 1.248	€ 936
64	1,267	1000	€ 1.267	€ 950
65	1,289	1000	€ 1.289	€ 967
66	1,314	1000	€ 1.314	€ 986

Laag-hoog duur tot 66 jaar en 8 maanden

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 66 jaar en 8 maanden	OP na omzetting na 66 jaar en 8 maanden
61	0,809	1000	€ 809	€ 1.078
62	0,800	1000	€ 800	€ 1.066
63	0,791	1000	€ 791	€ 1.054
64	0,781	1000	€ 781	€ 1.041
65	0,770	1000	€ 770	€ 1.026
66	0,758	1000	€ 758	€ 1.011

Hoog-laag duur tot 67 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 67 jaar	OP na omzetting na 67 jaar
61	1,210	1000	€ 1.210	€ 908
62	1,225	1000	€ 1.225	€ 919
63	1,241	1000	€ 1.241	€ 931
64	1,260	1000	€ 1.260	€ 945
65	1,281	1000	€ 1.281	€ 961
66	1,305	1000	€ 1.305	€ 979
67	1,333	1001	€ 1.335	€ 1.001

Laag-hoog duur tot 67 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 67 jaar	OP na omzetting na 67 jaar
61	0,812	1000	€ 812	€ 1.082
62	0,803	1000	€ 803	€ 1.071
63	0,794	1000	€ 794	€ 1.059
64	0,784	1000	€ 784	€ 1.046
65	0,774	1000	€ 774	€ 1.032
66	0,762	1000	€ 762	€ 1.016
67	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 68 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 68 jaar	OP na omzetting na 68 jaar
61	1,194	1000	€ 1.194	€ 896
62	1,207	1000	€ 1.207	€ 905
63	1,222	1000	€ 1.222	€ 917
64	1,239	1000	€ 1.239	€ 929
65	1,258	1000	€ 1.258	€ 943
66	1,279	1000	€ 1.279	€ 960
67	1,304	1000	€ 1.304	€ 978
68	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 68 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 68 jaar	OP na omzetting na 68 jaar
61	0,822	1000	€ 822	€ 1.096
62	0,814	1000	€ 814	€ 1.085
63	0,805	1000	€ 805	€ 1.073
64	0,796	1000	€ 796	€ 1.061
65	0,785	1000	€ 785	€ 1.047
66	0,775	1000	€ 775	€ 1.033
67	0,763	1000	€ 763	€ 1.017
68	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 69 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 69 jaar	OP na omzetting na 69 jaar
61	1,179	1000	€ 1.179	€ 884
62	1,191	1000	€ 1.191	€ 893
63	1,204	1000	€ 1.204	€ 903
64	1,219	1000	€ 1.219	€ 914
65	1,236	1000	€ 1.236	€ 927
66	1,255	1000	€ 1.255	€ 941
67	1,278	1000	€ 1.278	€ 958
68	1,303	1000	€ 1.303	€ 977
69	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 69 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 69 jaar	OP na omzetting na 69 jaar
61	0,832	1000	€ 832	€ 1.109
62	0,824	1000	€ 824	€ 1.099
63	0,816	1000	€ 816	€ 1.088
64	0,807	1000	€ 807	€ 1.076
65	0,797	1000	€ 797	€ 1.063
66	0,787	1000	€ 787	€ 1.049

67	0,775	1000	€ 775	€ 1.034
68	0,763	1000	€ 763	€ 1.018
69	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 70 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	1,164	1000	€ 1.164	€ 873
62	1,175	1000	€ 1.175	€ 881
63	1,187	1000	€ 1.187	€ 890
64	1,201	1000	€ 1.201	€ 900
65	1,216	1000	€ 1.216	€ 912
66	1,233	1000	€ 1.233	€ 925
67	1,253	1000	€ 1.253	€ 940
68	1,276	1000	€ 1.276	€ 957
69	1,302	1000	€ 1.302	€ 977
70	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 70 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	0,842	1000	€ 842	€ 1.122
62	0,834	1000	€ 834	€ 1.112
63	0,826	1000	€ 826	€ 1.102
64	0,818	1000	€ 818	€ 1.090
65	0,809	1000	€ 809	€ 1.078
66	0,799	1000	€ 799	€ 1.065
67	0,788	1000	€ 788	€ 1.051
68	0,776	1000	€ 776	€ 1.035
69	0,764	1000	€ 764	€ 1.018
70	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 71 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	1,151	1000	€ 1.151	€ 863
62	1,161	1000	€ 1.161	€ 870
63	1,171	1000	€ 1.171	€ 878
64	1,183	1000	€ 1.183	€ 888
65	1,197	1000	€ 1.197	€ 898
66	1,212	1000	€ 1.212	€ 909
67	1,230	1000	€ 1.230	€ 922
68	1,250	1000	€ 1.250	€ 937
69	1,273	1000	€ 1.273	€ 955
70	1,301	1000	€ 1.301	€ 976
71	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 71 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	0,851	1000	€ 851	€ 1.135
62	0,844	1000	€ 844	€ 1.126
63	0,837	1000	€ 837	€ 1.116
64	0,829	1000	€ 829	€ 1.105
65	0,820	1000	€ 820	€ 1.093
66	0,811	1000	€ 811	€ 1.081
67	0,801	1000	€ 801	€ 1.067
68	0,789	1000	€ 789	€ 1.053
69	0,777	1000	€ 777	€ 1.037
70	0,764	1000	€ 764	€ 1.019
71	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

Hoog-laag duur tot 72 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	1,138	1000	€ 1.138	€ 854
62	1,147	1000	€ 1.147	€ 860
63	1,156	1000	€ 1.156	€ 867
64	1,167	1000	€ 1.167	€ 875
65	1,179	1000	€ 1.179	€ 885
66	1,193	1000	€ 1.193	€ 895
67	1,209	1000	€ 1.209	€ 906
68	1,226	1000	€ 1.226	€ 920
69	1,247	1000	€ 1.247	€ 935
70	1,271	1000	€ 1.271	€ 953
71	1,299	1000	€ 1.299	€ 975
72	1,333	1000	€ 1.333	€ 1.000

Laag-hoog duur tot 72 jaar

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	OP na omzetting tot 70 jaar	OP na omzetting na 70 jaar
61	0,861	1000	€ 861	€ 1.148
62	0,854	1000	€ 854	€ 1.139
63	0,847	1000	€ 847	€ 1.130
64	0,840	1000	€ 840	€ 1.119
65	0,831	1000	€ 831	€ 1.109
66	0,823	1000	€ 823	€ 1.097
67	0,813	1000	€ 813	€ 1.084
68	0,802	1000	€ 802	€ 1.070
69	0,791	1000	€ 791	€ 1.055
70	0,779	1000	€ 779	€ 1.038
71	0,765	1000	€ 765	€ 1.020
72	0,750	1000	€ 750	€ 1.000

**Uitruil ingegaan levenslang ouderdomspensioen in tijdelijk
ouderdomspensioen tot 66 jaar en 4 maanden**

(AOW compensatie voor AOW-ingangleeftijd 66 jaar en 4 maanden)

Percentage mannen 90%
Percentage vrouwen 10%

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	TOP na uitruil
61	3,653	1000	€ 3.653
62	4,303	1000	€ 4.303
63	5,343	1000	€ 5.343
64	7,277	1000	€ 7.277
64 1/12	7,519	1000	€ 7.519
64 2/12	7,780	1000	€ 7.780
64 3/12	8,061	1000	€ 8.061
64 4/12	8,365	1000	€ 8.365
64 5/12	8,695	1000	€ 8.695
64 6/12	9,053	1000	€ 9.053
64 7/12	9,445	1000	€ 9.445
64 8/12	9,875	1000	€ 9.875
64 9/12	10,349	1000	€ 10.349
64 10/12	10,873	1000	€ 10.873
64 11/12	11,457	1000	€ 11.457
65	12,111	1000	€ 12.111
65 1/12	12,875	1000	€ 12.875
65 2/12	13,748	1000	€ 13.748
65 3/12	14,754	1000	€ 14.754
65 4/12	15,926	1000	€ 15.926
65 5/12	17,308	1000	€ 17.308
65 6/12	18,964	1000	€ 18.964
65 7/12	20,984	1000	€ 20.984
65 8/12	23,501	1000	€ 23.501
65 9/12	26,725	1000	€ 26.725
65 10/12	31,004	1000	€ 31.004
65 11/12	36,955	1000	€ 36.955
66	45,798	1000	€ 45.798
66 1/12	60,884	1000	€ 60.884
66 2/12	91,055	1000	€ 91.055
66 3/12	181,568	1000	€ 181.568

Uitruil ingegaan levenslang ouderdompensioen in tijdelijk ouderdompensioen tot 66 jaar en 8 maanden

(AOW compensatie voor AOW-ingangleeftijd 66 jaar en 8 maanden)

Percentage mannen 90%
Percentage vrouwen 10%

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	TOP na uitruil
61	3,456	1000	€ 3.456
62	4,016	1000	€ 4.016
63	4,882	1000	€ 4.882
64	6,399	1000	€ 6.399
64 1/12	6,582	1000	€ 6.582
64 2/12	6,776	1000	€ 6.776
64 3/12	6,983	1000	€ 6.983
64 4/12	7,204	1000	€ 7.204
64 5/12	7,441	1000	€ 7.441
64 6/12	7,696	1000	€ 7.696
64 7/12	7,971	1000	€ 7.971
64 8/12	8,267	1000	€ 8.267
64 9/12	8,588	1000	€ 8.588
64 10/12	8,938	1000	€ 8.938
64 11/12	9,319	1000	€ 9.319
65	9,736	1000	€ 9.736
65 1/12	10,212	1000	€ 10.212
65 2/12	10,740	1000	€ 10.740
65 3/12	11,329	1000	€ 11.329
65 4/12	11,991	1000	€ 11.991
65 5/12	12,739	1000	€ 12.739
65 6/12	13,591	1000	€ 13.591
65 7/12	14,573	1000	€ 14.573
65 8/12	15,714	1000	€ 15.714
65 9/12	17,057	1000	€ 17.057
65 10/12	18,662	1000	€ 18.662
65 11/12	20,612	1000	€ 20.612
66	23,034	1000	€ 23.034
66 1/12	26,247	1000	€ 26.247
66 2/12	30,530	1000	€ 30.530
66 3/12	36,527	1000	€ 36.527
66 4/12	45,523	1000	€ 45.523
66 5/12	60,516	1000	€ 60.516
66 6/12	90,501	1000	€ 90.501
66 7/12	180,457	1000	€ 180.457

Uitruil ingegaan levenslang ouderdompensioen in tijdelijk ouderdompensioen tot 67 jaar

(AOW compensatie voor AOW-ingangleeftijd 67 jaar)

Percentage mannen 90%
Percentage vrouwen 10%

pensioenleeftijd	factor uniseks	OP voor omzetting	TOP na uitruil
61	3,284	1000	€ 3.284
62	3,772	1000	€ 3.772
63	4,505	1000	€ 4.505
64	5,729	1000	€ 5.729
64 1/12	5,871	1000	€ 5.871
64 2/12	6,021	1000	€ 6.021
64 3/12	6,180	1000	€ 6.180
64 4/12	6,349	1000	€ 6.349
64 5/12	6,528	1000	€ 6.528
64 6/12	6,718	1000	€ 6.718
64 7/12	6,922	1000	€ 6.922
64 8/12	7,139	1000	€ 7.139
64 9/12	7,371	1000	€ 7.371
64 10/12	7,621	1000	€ 7.621
64 11/12	7,889	1000	€ 7.889
65	8,179	1000	€ 8.179
65 1/12	8,504	1000	€ 8.504
65 2/12	8,858	1000	€ 8.858
65 3/12	9,246	1000	€ 9.246
65 4/12	9,671	1000	€ 9.671
65 5/12	10,140	1000	€ 10.140
65 6/12	10,660	1000	€ 10.660
65 7/12	11,239	1000	€ 11.239
65 8/12	11,889	1000	€ 11.889
65 9/12	12,624	1000	€ 12.624
65 10/12	13,460	1000	€ 13.460
65 11/12	14,421	1000	€ 14.421
66	15,537	1000	€ 15.537
66 1/12	16,900	1000	€ 16.900
66 2/12	18,535	1000	€ 18.535
66 3/12	20,533	1000	€ 20.533
66 4/12	23,030	1000	€ 23.030
66 5/12	26,242	1000	€ 26.242
66 6/12	30,523	1000	€ 30.523
66 7/12	36,518	1000	€ 36.518
66 8/12	45,509	1000	€ 45.509
66 9/12	60,495	1000	€ 60.495
66 10/12	90,467	1000	€ 90.467
66 11/12	180,383	1000	€ 180.383

Bijlage 3: Toeslagen- en kortingsbeleid

Toelichting toeslagen- en kortingsbeleid

Het bestuur heeft de ambitie om jaarlijks tot toeslagverlening over te gaan op basis van de prijsontwikkeling.

Het fonds hanteert, met inachtneming van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, het volgende toeslagen- en kortingsbeleid:

Toeslagstaffel

Omvang van de beleidsdekkingsgraad* Toeslag actieven en inactieven

Onder 110%	Niet
Tussen 110% en de dekkingsgraadgrens van toekomstbestendige indexatie (TBI**)	Lineair
Boven de dekkingsgraadgrens van toekomstbestendige indexatie (TBI**)	Volledig, + 1/5 ^e deel van het verschil tussen beleidsdekkingsgraad en dekkingsgraadgrens van toekomstbestendige indexatie wordt aangewend voor het compenseren van doorgevoerde kortingen en/of in het verleden niet volledig verleende toeslagen

* Beleidsdekkingsgraad: 12-maands gemiddelde dekkingsgraad

** TBI: toekomstbestendige indexatie, dat wil zeggen dat alle toeslagen naar de toekomst naar verwachting verleend kunnen worden

Daarnaast kunnen toeslagen worden beperkt vanwege de eisen van een herstelplan. Indien in een jaar uit het herstelplan blijkt dat het fonds naar verwachting niet in staat is om binnen de looptijd van het herstelplan een beleidsdekkingsgraad te bereiken die ten minste gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad, zelfs na het schrappen van alle (gedeeltelijke) toeslagen in de toekomstige jaren, zal in het betreffende jaar de toeslag zodanig moeten worden beperkt dat wordt voldaan aan een haalbaar herstelplan.

De wijze waarop de beleidsdekkingsgraad wordt bepaald, is vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota.

Toepassen korting

In de volgende twee situaties wordt overgegaan tot een korting:

Situatie 1

Indien de beleidsdekkingsgraad onder de minimaal vereiste dekkingsgraad uitkomt en daarna vijf jaar opeenvolgend onder de minimaal vereiste dekkingsgraad blijft, gaat het fonds over tot korten, tenzij de feitelijke dekkingsgraad dan boven de minimaal vereiste dekkingsgraad is gelegen. Deze korting wordt uitgesmeerd over 10 jaar.

Situatie 2

Indien in een jaar uit het herstelplan blijkt dat het fonds naar verwachting niet in staat is om binnen de looptijd van het herstelplan een beleidsdekkingsgraad te bereiken die ten minste gelijk is aan de vereiste dekkingsgraad, zelfs na het schrappen van alle (gedeeltelijke) toeslagen, zal het fonds in dat jaar een korting doorvoeren, gelijk aan een tijdsevenredig deel van de looptijd van het herstelplan. De in het eerste jaar door te voeren korting is onvoorwaardelijk. Het resterende deel van de benodigde korting is voorwaardelijk.

In het toeslagen- en kortingsbeleid kunnen kortingen worden gecompenseerd en kan inhaaltoeslag worden verleend (zie toeslagstaffel). Het compenseren van een korting heeft voorrang op het verlenen van inhaaltoeslag.

Prudentie

Het bestuur kan vanwege prudentie van het beschreven toeslagen- en kortingsbeleid afwijken.

Aanvullende informatie over toeslagverlening:

- *Volledige toeslag*
De toeslag is maximaal (=volledig) de *prijsontwikkeling*. De eventuele toeslag wordt per 1 januari van enig jaar verleend voor zover de middelen een volledige toeslag naar de toekomst toe kunnen financieren (toekomstbestendige indexatie, zie toeslagstaffel).
- *Gedeeltelijke toeslag*
Onder de grens van toekomstbestendige indexatie (TBI) maar boven de minimumgrens van 110% wordt de toeslag lineair toegekend (zie toeslagstaffel).
- *Inhaaltoeslag*
Het bestuur kan besluiten om inhaaltoeslag te verlenen. Met ingang van 1 januari 2015 geldt dat inhaaltoeslag mogelijk is voor zover bij (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden daadwerkelijk sprake is van achterstanden. Er is geen vervaltermijn van toepassing.

Bij het verlenen van inhaaltoeslag wordt de oudste achterstand als eerste ingehaald.

Aanvullende informatie over een korting:

- *Welke aanspraken?*
Op alle aanspraken van actieven en inactieven wordt een uniforme korting toegepast.
- *Compenseren van een korting*
Het compenseren van een korting is mogelijk bij een beleidsdekkingsgraad boven de dekkingsgraadgrens van toekomstbestendige indexatie (TBI). Er geldt dat 1/5^e deel van het verschil tussen beleidsdekkingsgraad en dekkingsgraadgrens van toekomstbestendige indexatie wordt aangewend voor het compenseren van doorgevoerde kortingen (zie toeslagstaffel).

De oudste doorgevoerde korting wordt als eerste gecompenseerd, voor zover bij (gewezen) deelnemers of pensioengerechtigden daadwerkelijk sprake is van korting. Er is geen vervaltermijn van toepassing.

Voor pensioengerechtigden geldt dat reeds uitgekeerde pensioenen niet worden gecompenseerd.

Bijlage 4: Premiebeleid

Premie

De (feitelijke) premie voor de pensioenregeling als bedoeld in artikel 25 van het Pensioenreglement Bpf HiBiN 2019 bedraagt 22,2% van de pensioengrondslag.

Zuiver kostendekkende premie

De zuiver kostendekkende premie dient volgens de Pensioenwet te bestaan uit de volgende componenten:

- a) de premie die actuarieel benodigd is in verband met de aangroei van de pensioenverplichtingen;
- b) de opslag die nodig is voor het bij de aangroei van de pensioenverplichtingen behorende vereist eigen vermogen (solvabiliteitsopslag);
- c) de opslag die nodig is voor de bij de aangroei behorende uitvoeringskosten van het fonds;
- d) de premie voor voorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst met inachtneming van de geformuleerde ambitie en de wijze van financieren.

De zuiver kostendekkende premie voor een bepaald boekjaar wordt vastgesteld op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december voorafgaand aan dat boekjaar.

Gedempte kostendekkende premie

De Pensioenwet staat toe dat een pensioenfonds een gedempte kostendekkende premie hanteert. Het fonds maakt gebruik van deze mogelijkheid.

Berekening percentage rekenrente

Voor de berekening van de premie is gekozen voor de methode van premiedemping op basis van verwacht fondsrendement en hanteert als rekenrente een verwacht fondsrendement van 2,5% per jaar. Deze rentevoet wordt bij ongewijzigd beleggingsbeleid toegepast over de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2019.

Dit percentage is gelijk aan het verschil tussen het verwachte nominale fondsrendement van 4,6% per jaar en een aftrek van 2,1%-punt in verband met de toeslag ambitie (prijsinflatie) en voor prudentie. Het verwachte nominale fondsrendement is berekend op basis van het strategische beleggingsbeleid per 1 januari 2015. Als uitgangspunt heeft de rentetermijnstructuur per 31 oktober 2014 gediend.

Onderdelen gedempte kostendekkende premie

De gedempte kostendekkende premie wordt berekend als de som van de componenten genoemd onder a), b) en c). Omdat gebruik wordt gemaakt van een rekenrente op basis van een verwacht fondsrendement wordt rekening gehouden met (voorwaardelijke) toeslagverlening van 2,1%.

De risicokoopsommen zijn gebaseerd op het risicokapitaal binnen het fonds en zijn herverzekerd.

Feitelijke premie (doorsneepremie)

De gedempte kostendekkende premie is gebaseerd op een disconteringsvoet van 2,5% per jaar. Rekening houdend met een opslag ter dekking van uitvoeringskosten heeft dit geresulteerd in een verwachte gedempte kostendekkende premie per 1 januari 2015 van 21,6% van de pensioengrondslagsom. Met sociale partners is afgestemd om de feitelijke premie (doorsneepremie) ongewijzigd te laten op 22,2%

van de pensioengrondslag. De marge van 0,6%-punt is beschikbaar om tegenvallers (hogere uitvoeringskosten en/of veroudering van het deelnemersbestand) op te vangen.

Ontoereikende feitelijke premie

Indien de feitelijke premie lager uitvalt dan de gedempte kostendeekkende premie, dan wordt de pensioenopbouw in het betreffende jaar dusdanig verlaagd dat de feitelijke premie in dat jaar naar verwachting kostendeekkend is. De verlaging voor dat jaar geldt zowel voor het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen als voor het opbouwpercentage van het partnerpensioen, waarbij de verhouding tussen ouderdomspensioen en partnerpensioen 100:70 blijft. Indien een deelnemer in het betreffende jaar komt te overlijden, wordt het partnerpensioen bepaald alsof de verlaging niet heeft plaatsgevonden.

Bijlage 5: Omzettingsfactoren behorend bij artikel 35

Omzetting per 1 januari 2015 van opgebouwd pensioen in pensioen ingaand op de eerste dag van de maand volgend op 67 jaar

Artikel 35 lid 4

Omzetting van OP ingaand op eerste van de maand waarin 65 naar OP ingaand op eerste van de maand volgend op 67

Percentage deelnemers	90%
Percentage deelnemers	10%

Omzetten van OP65 in OP67

leeftijd	factor uniseks	OP65 voor omzetting	OP67 na omzetting
18	1,12205	1000	1.122,05
19	1,12241	1000	1.122,41
20	1,12279	1000	1.122,79
21	1,12317	1000	1.123,17
22	1,12356	1000	1.123,56
23	1,12395	1000	1.123,95
24	1,12435	1000	1.124,35
25	1,12476	1000	1.124,76
26	1,12517	1000	1.125,17
27	1,12560	1000	1.125,60
28	1,12603	1000	1.126,03
29	1,12646	1000	1.126,46
30	1,12691	1000	1.126,91
31	1,12736	1000	1.127,36
32	1,12783	1000	1.127,83
33	1,12830	1000	1.128,30
34	1,12878	1000	1.128,78
35	1,12927	1000	1.129,27
36	1,12976	1000	1.129,76
37	1,13027	1000	1.130,27
38	1,13079	1000	1.130,79
39	1,13131	1000	1.131,31
40	1,13185	1000	1.131,85
41	1,13239	1000	1.132,39
42	1,13295	1000	1.132,95
43	1,13352	1000	1.133,52
44	1,13409	1000	1.134,09
45	1,13468	1000	1.134,68
46	1,13528	1000	1.135,28
47	1,13589	1000	1.135,89
48	1,13652	1000	1.136,52
49	1,13715	1000	1.137,15
50	1,13780	1000	1.137,80
51	1,13846	1000	1.138,46

52	1,13914	1000	1.139,14
53	1,13983	1000	1.139,83
54	1,14053	1000	1.140,53
55	1,14124	1000	1.141,24
56	1,14197	1000	1.141,97
57	1,14272	1000	1.142,72
58	1,14348	1000	1.143,48
59	1,14425	1000	1.144,25
60	1,14504	1000	1.145,04
61	1,14585	1000	1.145,85
62	1,14668	1000	1.146,68
63	1,14752	1000	1.147,52
64	1,14837	1000	1.148,37
65	1,14925	1000	1.149,25

Artikel 35 lid 5

Omzetting van TOP ingaand op eerste van de maand waarin 62 tot de eerste van de maand waarin 65 naar OP ingaand op eerste van de maand volgend op 67

Percentage deelnemers	90%
Percentage deelnemers	10%

Omzetten van TOP62-65 in OP67

leeftijd	factor uniseks	TOP62-65 voor omzetting	OP67 na omzetting
18	0,18877	1000	188,77
19	0,18937	1000	189,37
20	0,18999	1000	189,99
21	0,19062	1000	190,62
22	0,19126	1000	191,26
23	0,19192	1000	191,92
24	0,19258	1000	192,58
25	0,19326	1000	193,26
26	0,19395	1000	193,95
27	0,19465	1000	194,65
28	0,19537	1000	195,37
29	0,19610	1000	196,10
30	0,19684	1000	196,84
31	0,19760	1000	197,60
32	0,19837	1000	198,37
33	0,19916	1000	199,16
34	0,19996	1000	199,96
35	0,20078	1000	200,78

36	0,20162	1000	201,62
37	0,20247	1000	202,47
38	0,20334	1000	203,34
39	0,20422	1000	204,22
40	0,20512	1000	205,12
41	0,20604	1000	206,04
42	0,20698	1000	206,98
43	0,20794	1000	207,94
44	0,20892	1000	208,92
45	0,20992	1000	209,92
46	0,21093	1000	210,93
47	0,21197	1000	211,97
48	0,21303	1000	213,03
49	0,21411	1000	214,11
50	0,21522	1000	215,22
51	0,21635	1000	216,35
52	0,21750	1000	217,50
53	0,21867	1000	218,67
54	0,21987	1000	219,87
55	0,22110	1000	221,10
56	0,22235	1000	222,35
57	0,22363	1000	223,63
58	0,22494	1000	224,94
59	0,22628	1000	226,28
60	0,22764	1000	227,64
61	0,22904	1000	229,04
62	0,23046	1000	230,46